

בס"ד, בית מדרש המא"ר לארץ | גליון 122

פרשת בשלח | עבודת השבת

מסירות אל הנפש

שביבי אור מתורתנו האדירה והנדירה
של הצדיק רבינו יורם מיכאל אברג'ל זצ"ל

ערוך על פי שיעוריו של בנו ממושיך דרכו ואורו
הרה"ג רבינו ישראל אברג'ל שליט"א

מסילות אל הנפש

תוכן העניינים

1	פנים יפות יותר
4	ראו כי נתן לכם את השבת
7	מעלת השירה הראשונה
9	והאומר שירת הים בשמחה זוכה
12	לחם מן השמים
16	יום ששי הגיע
16	ברא את האדם בחכמה
19	העולמות - ברום המעלות
20	נזקי ירידת העולמות
21	השבת נשמרה מאז ולתמיד
22	עליית העולמות בשבת קודש
24	מה פירוש 'חילול שבת'?
25	הזהירות מהמחלוקת והמריבות
29	דודי שלח ידו מן החור
31	כאיש כגבורתו
33	לשמור על האיזון
34	העולה מן האמור להלכה ולמעשה

כולנו מצטרפים ללימוד יומי **בספר הקדוש בצור ירום** מהדורת כיס
חוברת שבועית המחולקת לפי שיעורים ללימוד יומי
ניתן לרכוש מנוי לקבלת החוברות

בית המדרש המאיר לארץ

הדפסת והפצת ספרי מורנו ורבו הרב יודים מיכאל אברג'ל זצ"ל

80200 ת.ד. 345 נתיבות

08-374-0200

Office@H-L.org.il

077-223-1130

www.haMeir-LaArets.org.il

המאיר לארץ

079-522-1089 • 077-226-5972

054-263-8026

קו 'דרכי נועם' - שיעורי התורה להאזנה

לקבלת 'דגע של אור'

1. מסילות אל הנפש

פרשת בשלח - פנים יפות יותר...

פרשת בשלח

פנים יפות יותר...

אחד מבניה המוצלחים של משפחה זו היה 'ולנטין פוטוצקי'. הוריו המאושרים יעדוהו לגדולות... וגם הוא לא אכזב את הצפיות....
אך, בלילות... על משכבו בלילות... כריתו היתה נספגת בדמעות, בדמעות סמיכות ועבות... נפשו היתה מתייסרת ובוכה, רע ומר היה לה כי הרגישה את הריקנות... חשה את האפסיות... ומאסה היא בכל החיצוניות.

באחד הימים החליט לעזוב את הכל! נסע לפריז שם זכה להכיר רב יהודי אשר לבקשתו לימדו את תורת ישראל, וכשרק החל לטעום את המתקנות... לחוש את הערבות... לא יכל להפסיק. אז עבר להולנד שם התגייר. ושינה שמו לאברהם בן אברהם. ועסק בתורה בכל כחו. לימים חזר לפולין

בשעה שהושלך אברהם בן אברהם לכבשן האש, התבטא הגאון מוילנא ואמר: אברהם בן אברהם הצליח במסירות נפשו להרעיש את כל הרקיעים והעולמות, וגרם לרוח הטומאה לאבד מכחה!¹

אך לא רק את העולמות של מעלה הוא הרעיש, אלא גם את העולם החומרי שלנו. ונספר:

אחת ממשפחות האצילים המפורסמות בפולין - לפני למעלה ממאתים חמישים שנה - היתה משפחת 'פוטוצקי'.

עושרה היה אגדי, ושטחי האדמה שעמדו תחת רשותה היו גדולים, ובהם היו שדות חקלאיים, תחנות קמח, בתי מרזח ומבשלות שכר... אלפי פועלים עבדו כשכירים בעסק המשפחתי...

מעין החכמה

חמישי - הערה 18) בשם רבי דוד אורבנד ששמע מפי הגר"א.

1. כך מובא בספר 'הגאון החסיד מוילנא' של הרב בצלאל לנדוי (הערות לפרק

2 מסילות אל הנפש

פרשת בשלח - פנים יפות יותר...

ליל שבת קודש, הגה"ק רבי חיים מצאנז יושב בשולחנו הטהור ומסביבו עומדים חסידיו. ורבי חיים פתח ואמר:²

אחת מהסיבות שעוררו את לבו של הגר צדק רבי אברהם פוטוצקי לקבל על עצמו דת ישראל, היה המחזה שחזה במו עיניו:

אחד מהיהודים שהתגוררו באחוזתו של הגרף פוטוצקי (אביו של אברהם) היה איש שמח במיוחד. בעל לשון מחודדת וחריפה, וכשרון חיקוי יוצא מהכלל...

כאשר גילה אותו הגרף התלהב והודיע לו: מעתה אתה תהיה הברדן המשפחתי!

ומאז בכל אירוע היה מופיע היהודי, וצורר בדיחות בידו.

יום חמישי בערב, דפיקות נשמעו על דלת ביתו של היהודי. בפתח עמד שליח של הגרף והודיע: מחר - ביום ששי - הגרף עורך מסיבה וביקש שתגיע...

ליהודי לא היתה ברירה, והוא הגיע... כיון שנתאחרה

ועבר לגור בעיירה קטנה בשם 'איליה' הסמוכה לווילנא וגם שם התמיד בתורה בחשק רב.

חלפו זמנים ופתאום נודעה זהותו, נעצר ונלקח בידי הכנסייה שם ניסו הם בכל כחם להחזיר אותו לדתם אך ללא הועיל, בשל כך פסקו עליו גזר דין מוות בשריפה.

המדורה בוערת, גיצי אש ניתזים לכל עבר, אברהם בן אברהם עומד ופֶסֶע בינו לפני השלכתו למדורה כשאל המקום מתקרב אדם בדמות כפרי מגושם עוטה מעיל ארוך ונעליו מכוסות בוץ. היה זה הגאון הקדוש רבי אלכסנדר זיסקינד בעל 'יסוד ושורש העבודה' שסיכן את חייו ממש (שכן לאף יהודי אסור היה לשהות במקום בזמן ההוצאה להורג) ובא להיות עם אברהם באותה עת.

אברהם בירך 'אשר קידשנו במצוותיו וציונו על קידוש ה', רבי אלכסנדר ענה אמן, ואברהם נזרק לאש...

מסירות נפש כזאת עוררה התפעלות רבה...

מעין החכמה

מסילות אל הנפש

פרשת בשלח - פנים יפות יותר...

אפלולי, קודר וחשוך, היהודי שוכב על מטתו מדמם ופצוע, גניחותיו ממלאים את האויר...

מסביבו נצבים אשתו וילדיו ופורכים ידיהם ביאוש....

סוף סוף הוא הגיע, והציץ מבעד לחלון... ההלם גרם לו לקפוא במקומו, זרם מוזר - שלא חש מעולם - חשמל את גופו...

הבית טבול באור יקרות, שולחן ערוך בכלי זכוכית מבריקים... ובראש השולחן עומד היהודי כמלך בגדוד ומקדש על היין כשפניו מאירות ומבהיקות... וקולו מתוק, מתוק...

בחוסר אימון שפשף עיניו... זה היהודי שרק לפני שעה קלה ביזוהו והשפילוהו וגירו בו כלבים להזיקו!?

איך הוא הצליח להתרומם כל כך, מפניו מאירות ומבהיקות יותר מכל פניהם של עשירי ואצילי פולין!?

דבר זה השאיר עליו רושם כביר, וזאת היתה אחת מן הסיבות שברבות הימים קיבל על עצמו להצטרף לאומה הישראלית!

השעה ועמד היום להעריב ביקש היהודי מהגרף שיניחו לשוב אל ביתו טרם כניסת השבת.

הגרף שהיה שתוי מרוב היין ששתה, חרה אפו בו והחל להכותו מכות נמרצות, וגם את כלביו שיסה בו, ואורחיו ישבו ושחקו...

אחרי שעה ארוכה קם היהודי מן הארץ בשארית כחותיו, ושב אל ביתו חבול ופצוע, וכיון שלא נותר לו זמן רב לכניסת השבת, מיהר להתרחץ ולחבוש את פצעיו, ולבש בגדי שבת וקיבל פני שבת מלכתא באנפהא גהירין.

בן הגרף שצפה במעללי אביו רגז בלבו על הדבר, וחרה לו היטב על אכזריותו והתעללותו ביהודי על לא עוול בכפו, וכיון שפנה יום חשש שמא יהודי זה עני ואביון הוא ואין לו במה לחבוש את פצעיו, ולכן נטל סמים ותחבושות מבית אביו ופנה אל בית היהודי.

הוא צועד לביתו של היהודי ובמוחו רצים תסריטי אימה... חדר

4 מסילות אל הנפש

פרשת בשלח - ראו כי נתן לכם את השבת

והאמת, הוא התפלא כי הוא לא ידע מהי שבת, אך למי שיודע מהי שבת אין שום פלא!³

ראו כי נתן לכם את השבת

ואני מברך אתכם: **רְאוּ** פִּי ה' נָתַן לְכֶם הַשְּׁבֶת' - שתזכו לראות בעיניכם כיצד מאירה בכל פינה ופינה באויר העולם קדושת יום השבת.

ושתזכו שקדושת השבת תמלא את כל חדרי לבכם ומדעי מוחכם, ותזכו לשרות ולחסות - כל יום השבת - באוירה המתוקה וההערבה...

בפתח ביתו של הגה"ק רבי שמואל אבא מזיכלין⁵ עמד יהודי תלמיד חכם וביקש להכנס. כשנכנס פרץ בבכי מר, וסיפר:

תפילת ערבית של שבת קודש הסתיימה ואני חזרתי לביתי, אחזתי בידי את כוס הקידוש

בפרשה שלנו גילה משה רבינו לעם ישראל את סוד קדושת השבת. וכך אמר: **רְאוּ** פִּי ה' נָתַן לְכֶם הַשְּׁבֶת" (שמות טז, כט).

וכתב הגה"ק רבי נתן מברסלב זיע"א:⁴ ה' יתברך באהבתו ובחמלתו נתן לנו את השבת שהיא שביטה ומנוחה, שהיא קדושה גבוהה ונעלמת מאוד שאין מגיע לשם שום פגם... כי הקדושה של שבת היא בחינת הקדושה העליונה ונעלמת מאוד מאוד...

וכך אמר משה לישראל: דעו לכם, שְׁעָצֶם השבת היא עָצֶם אור אלקותו יתברך, ולכן ביום השבת מתגלה גילוי אלקותו יתברך בגילוי עצום ונורא.

מעין החכמה

וכתב בעל הטורים (שמות לה, א) וז"ל: כתיב בסוף פרשת כי תשא 'כי קרן אור פניו ופרשת ויקהל הסמוכה לה מתחילה בדיני שבת, **לומר שאינו דומה קירון פנים של שבת לשאר הימים.**

4. ליקוטי הלכות (הלכות שבת ה"ז אות ז).

5. 'להב אש' (עמוד קג) לגאון רבי אפרים מאיר גד זיכלינסקי הי"ד.

3. הפסוק האחרון בפרשת כי תשא הוא: **"וְרָאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵי מֹשֶׁה כִּי קָרַן עוֹר פְּנֵי מֹשֶׁה"** (שמות לד, לה)...

והפסוקים הראשונים בפרשה שלאחריה - פרשת ויקהל - מצויים על השבת: **"וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לְכֶם קָדֹשׁ שַׁבָּת שַׁבָּתוֹן לַה'"** (שם לה, א-ב)...

מסילות אל הנפש

פרשת בשלח - ראו כי נתן לכם את השבת

הלכות שבת שגורים על לשוני עד
לפרטיהם הקטנים...

רבי שמואל אבא הביט בו ולא
אמר דבר...

חזר התלמיד חכם לביתו אסף את
משפחתו וסיפר להם על פגישתו
עם רבי שמואל אבא, וסיים את סיפורו
ואמר: היום כל אחד פותח חצר...

אחד מבניו שישב שם הזדעזע, ואמר:
סליחה אבא, אבל אסור לבזות
תלמידי חכמים, ודבריו של רבי
שמואל אבא נאמרו ברוח הקודש, ואם
תרשה לי אספר. והבן פתח וסיפר:

אתה זוכר כי לפני יותר משנה
באחת משבתות הקיץ הגיעו
אלינו אורחים ומחוסר מקום אני
ישנתי בסלון החשוך.

בעודי מתהפך על משכבי הבחנתי
בך אבי היקר שקמת ממטתך,
הדלקת נר, הלכת לחבית ושיתית מים
ואחר כך כבית את הנר וחזרת לישון!

כשקמת בבוקר ראיתי שאתה לא
זוכר כלום, והתביישתי
לספר לך מה שקרה.

ובטח לחילול שבת זה - סיים הבן
את דבריו - התכוון הצדיק
רבי שמואל אבא.

ולפתע חשתי מסך שחור היורד עלי,
בחוסר אונים ישבתי על הכסא...

כשהתעוררתי השמש עמדה כבר
ברקיע השמים, ואני
רצתי לתפוס את המנין האחרון של
תפילת שחרית...

כשחזרתי, סיפרו לי משפחתי על
האימה והחרדה שעברה
עליהם, ואת מאמצייהם להקיץ
אותי... אך ללא הועיל.

השבוע שאחריו עבר עלי כרגיל,
והנה הגיע ליל שבת ושוב
חזר המאורע על עצמו, בעודי
אוחז בכוס הקידוש נעצמו שמורות
עיני... ושוב פקחתי אותם רק
בבוקר...

וכך חלפו עלי כבר חמישים
ושתים שבתות!

רבי שמואל אבא מזיכלין נעץ בו
את מבטו, ואמר: אין בידי
לעזור לך! אתה חללת שבת, ובכך
פתחת חזית נגד השבת! והשבת
עצמה נלחמת נגדך שלא תקבל את
אורה וקדושתה הנוראה!

כששמע זאת התלמיד חכם התפלא
ואמר: רבי, אתם בטוחים?!
אני חללתי שבת?! אני?! שכל

פרשת בשלח - ראו כי נתן לכם את השבת

על ידי מסירות נפש - נשמעה
התשובה...

אותו תלמיד חכם עסק לפרנסתו
בניהול טחנת קמח ששכר
מאת הגרף של העיר.

והנה לא חלף זמן ארוך מאותו
מאורע, והוא נקרא אל
הגרף. הוא נכנס והתיישב, והגרף
פנה ואמר:

מנהל החשבונות שלי אמר שאפשר
להגדיל באופן משמעותי את
ריווחי הטחנה אם היא תעבוד שבעה
ימים בשבוע, ולכן מעתה אני דורש
שהטחנה תעבוד גם בשבת!

אני נותן לך חדשיים להחליט מה
אתה עושה!

החדשיים הסתיימו והיהודי הודיע
לגרף על התפטרותו.
וכך ללא פיצויים וללא מענק
אבטלה, מצא היהודי את עצמו
בביתו, ללא פרוטה אחת שחוקה...

ליל שבת הגיע, על השולחן מונחים -
מחמת העוני - חלות בלבד, ללא
סלטים, ללא בשר ודגים...

היהודי אוחז בידו את כוס הקידוש,
ונרדם עד הבוקר!

האבא שמע זאת ומיד עלה
למרכבה וחזר לביתו של
רבי שמואל אבא...

אני לא זוכר מאומה מאותו מאורע,
אך כך סיפר בני.

ורבי שמואל אבא הנהן בראשו ואמר:
אכן זה החטא שגרם לך את כל
הצרה הזאת! ואפילו שחטאת אותו
בלי דעת, ועד עכשיו הוא נעלם ממך,
אף על פי כן, השבת נעלבה ממך!

אורה של השבת מאיר בכל העולמות,
וקדושתה מתפשטת בכל
המציאות, וככל שגדלה מעלתו של
האיש - השבת מורגשת אצלו יותר.

ואיך יהודי כמוך הצליח - בשבת
קודש - להזיז את הידים,
לקחת נר ולהדליק אותו?!

לאן נעלמה הקדושה הנשגבה של
שבת קודש השורה בתוך
האברים?! אלא שוודאי זלזלת -
בלבך - בקדושת השבת, והסחת
הדעת מקדושת השבת גרמה לך זאת!

ומכיון שהסחת דעתך מקדושת
השבת - השבת לא רוצה
את הקידוש שלך!

רבי קדוש - פרץ האיש בבכי -
כיצד אוכל לתקן זאת?!

מסילות אל הנפש

פרשת בשלח - מעלת השירה הראשונה

וביקש סליחתו ואמר: הטחנה תהיה סגורה ביום שבת, רק תחזור לעבודה ותתפלל עלי שיפסיקו הצרות...

ליל שבת קודש הגיע, היהודי אחז בכוס הקידוש ומפיו יצא הקידוש בקול ערב וצלול כימי קדם...

אין אדם בעולם - בכל הדורות שהיו ויהיו - שיכול לבאר את כל סוד השבת, כי היא גנוי המלך ממש, אך ננסה בשיחתנו זאת לגרות את הסקרנות, לגרום לכך שאנשים יתחילו להתגעגע לחוש את קדושת השבת... והיה זה שכרנו...

בלב נשבר קם ביום ראשון וצעד ברגל לביתו של רבי שמואל אבא.

רבי, העיפו אותי מהטחנה, נשארתי ללא פרוטה, ועדיין לא התרפאתי!

השבת התחילה כבר להתפייס - נשמעה התשובה - עוד כמה שבתות ותושע בגשמיות וברוחניות.

הגרף מצא מנהל אחר, ומאז, כל שבוע נחת אסון על הגרף...

סוף סוף, אחרי חדשיים, הבין הגרף את הסיבה, ומיד קרא ליהודי

מעלת השירה הראשונה

ויאמרו לאמר אֲשִׁירָה לָהּ כִּי גָאָה גָאָה" (שמות טו, א)...

באותה שעה - שאמרו ישראל שירה - התיישב הקב"ה על כסא מלכותו!

וזה לשון המדרש (שמות רבה פרשה כג אות א):

"נכון כְּסֵאֵךְ מְאֹז מְעוֹלָם אָתָּה" (תהלים צג, ב). אמר רבי ברכיה בשם ר' אבהו: אף על פי שמעולם אתה, לא נתיישב כסאך ולא נודעת בעולמך עד שאמרו בניך שירה. לכך נאמר: 'נכון כסאך מְאֹז'...

אבא מארי עט"ר רבינו יורם מיכאל אברג'ל זיע"א אמר (אמרי נועם, פרשת בשלח - מאמר ט) וז"ל:

שבעה ימים חלפו מהציאה ממצרים, וביום חמישי בבוקר, כ"א בניסן שנת ב' אלפים תמ"ח, נקרע ים סוף לשנים! עם ישראל ראו בעיניהם את כחו וגבורתו של בורא עולם. רגשות הקודש גאו ועלו על גדותיהם והם פתחו ואמרו שירה.

וכך נאמר: "אֲזַיְשִׁיר מִשֵּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לָהּ"

כלומר: ישנה חשיבות עצומה לכך שאדם מכיר בחסדים המרובים ובנסים המופלאים שהקב"ה עושה עמו ומתוך כך מתעורר לשיר שירה של הודאה לפני הקב"ה, והקב"ה, כביכול, ממש מצפה לכך שאדם ישיר לפניו. **כי כשאדם שר שירה של תודה להקב"ה על דבר נס שעשה עמו, בזה הוא מודיע ומפרסם את מלכותו של הקב"ה בעולם, ובזכותו הקב"ה יושב על כסא מלכותו.**

ומכיון ש'שירת הים' היתה השירה הראשונה בעולם לכן היא השירה העליונה מכל השירות! וכך אמרו בזוהר הקדוש (פרשת תרומה דף קלא ע"א - בתרגום לעברית): השבח של שירת הים מעולה מכל שאר השירות והתשבחות שבעולם, והשכינה הקדושה אינה נתקנת משום שירה שבעולם כפי שהיא נתקנת משירת הים.

ומכיון שרק לאחר שעם ישראל אמרו את שירת הים - הקב"ה ישב על כסא מלכותו, לכן תיקנו רבותינו הקדושים לאמר את שירת הים בתפילת שחרית לפני קריאת שמע וברכותיה, הפותחות בברכת 'יוצר'.

ולפני שנסביר נקדים: אחת מהפעולות שאנו פועלים

כך אמרו עם ישראל להקב"ה: 'מעולם אָתָּה' - אתה היית המלך לפני שבראת את העולם ואתה נותרת המלך גם לאחר שבראת את העולם, אך בכל זאת במשך שנים רבות עדיין לא ישבת, כביכול, על כסא מלכותך, משום שעדיין לא נודעה מלכותך בעולם. ורק כעת, לאחר ששוררנו לפניך את 'שירת הים' נכון כסאך וישבת עליו. וזהו: 'נְכוֹן כְּסֵאֲךָ מֵאֲז, כלומר, מ'אז ישיר' (דהיינו שאמרו ישראל את שירת הים הפותחת במילים 'אז ישיר') נכון כסאך וישבת עליו.

כי מיום שברא הקב"ה את עולמו ועד שעמדו בני ישראל על הים, לא היה אדם שאמר שירה להקב"ה!

הקב"ה ברא את אדם הראשון ובכל זאת הוא לא אמר שירה לפניו. הקב"ה הציל את אברהם אבינו מכבשן האש ומארבעת המלכים ובכל זאת הוא לא אמר שירה לפניו. הקב"ה הציל את יצחק אבינו מן העקידה ובכל זאת הוא לא אמר שירה לפניו. הקב"ה הציל את יעקב אבינו מהמלאך ומעשיו ומאנשי שכם ובכל זאת הוא לא אמר שירה לפניו. ורק כאשר באו בני ישראל לים סוף ונקרע להם הים - מיד אמרו שירה לפני הקב"ה. 'אמר הקב"ה: לאלו הייתי מצפה!'

מסילות אל הנפש

פרשת בשלח - והאומר שירת הים בשמחה זוכה...

ומכיון ששירת הים היא זו שגורמת
שהקב"ה ישב על כסאו
כנ"ל, לכן אומרים אותה לפני ברכת
"יוצר" וקריאת שמע אשר על ידיהם
מתקנים את בחינת הכסא כנ"ל.

ועל פי הדברים הללו נבין מדוע
אמרו חז"ל הקדושים (ראה ב'ן
איש ח"י ש"א פרשת שמות אות ב) שצריך
לומר את קדושת "יוצר" בישיבה
דוקא ולא בעמידה, וכן הדבר בנוגע
לכל סדר הקריאת שמע וברכותיה,
כיון ששם נתקנת בחינת הכסא.

ומסיים הזוהר הקדוש ואומר: אשרי
לזה האיש ששם את זה אל
רצון לבו, להשלים תיקוני קונו בכל
יום, ולתקן את השכינה באלו התיקונים
של מיטה, כסא, שולחן ומנורה.

והאומר שירת הים בשמחה זוכה...

וזה לשון קדשו של הגה"ק רבי חיים
יוסף דוד אזולאי זיע"א (צפורן
שמיר סימן ב אות כד): 'הפליגו בזוהר
הקדוש באמירת שירת הים, וסודה
אחר פסוקי דזמרה, שהוא עילוי
מאוד ונחת רוח לשכינת עוזנו.

בתפילתנו הוא 'תיקון השכינה'.
וביארנו בזוהר הקדוש (שם דף קלג
ע"א) שכדי לתקן את השכינה
צריכים ארבע בחינות והם: מיטה
ושולחן וכסא ומנורה.⁶

את בחינת ה'מיטה' - אנו מתקנים על
ידי שאנו מתפללים תפילת ערבית.

את בחינת ה'שולחן' - אנו מתקנים על
ידי אמירת סדר הקרבנות ופסוקי
דזמרה בתחילת תפילת שחרית.

את בחינת ה'כסא' - אנו מתקנים על
ידי אמירת קריאת שמע וברכותיה.

ואת בחינת ה'מנורה' - אנו מתקנים
ועל ידי שאנו מתפללים את
תפילת העמידה ואומרים את סדר
הקדושה בחזרת הש"ץ.

ממשיך אבא מארי עט"ר רבינו
יורם מיכאל אברג'ל
זיע"א ואומר (אמרי נועם, שם) וז"ל:
ודע, שעל ידי אמירת שירת
הים בכוונה, נמחלים עוונותיו של
האדם!

מעין החכמה

וְכִסֵּא וּמִנְרָה וְהָיָה בְּבֵאוֹ אֵלֵינוּ יְסוּר
שְׁמָחָה" (מלכים-ב ד, ט).

6. וְזֶה רְמוּז בַּפְּסוּק: "נַעֲשֶׂה נָא עֲלֵינוּ קִיר
קִטְנָה וְנִשִּׁים לוֹ שֵׁם מִטָּה וְשִׁלְחָן

מחמת מעלתה העצומה של שירת הים, תיקנו רבותינו הקדושים שלפני שנאמר את שירת הים בתפילת שחרית, קודם כל נאמר את שירתו של דוד המלך, דהיינו את ששת הפרקים האחרונים של ספר תהלים⁷ אשר סודם רם ונישא - כדי שעל ידי אמירת פרקים קדושים אלו נכרות את כל הקוצים והחוחים הרוחניים, דהיינו את כל הקליפות העומדות בדרכנו בתחילת התפילה, ורק אחר כך נוכל להגיע למעלה עצומה של אמירת שירת הים. לכן פרקי התהלים הללו נקראים 'פסוקי דזמרה', שהוא מלשון מזמרה שזומרת וכורתת את כל הקוצים.

לכן צריך כל אדם להשתדל בכל כחו ממש להגיע לתפילת שחרית בזמן ולא לאחר, כדי שיזכה לומר את כל סדר התפילה ללא שום דילוג חלילה, וממילא יהיה כח בתפילה שלו לפעול פעולות עצומות בשמים. **יש** לזכור שהתפילה היא בבחינת: "סֵלַם מְצַב אֲרָצָה וְרֵאשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׁמַיִם" (בראשית כה, יב), וכמו שבסולם שלם ניתן לעלות בבטחה,

ועל כן צריך לאומרה בשמחה רבה ובנעימה, **ויצייר בדעתו כאילו עומד ביבשה בתוך הים והמצרים נטבעים והוא ניצול, והיא סגולה לכפרת עוונות כידוע**.

ונראה שדברי קדשו של מרן החיד"א שאמירת שירת הים היא 'סגולה לכפרת עוונות', נסמכים על דברי רבי סימון במדרש (שוחר טוב על תהלים מזמור יח) שבאותו זמן שנעשה לעם ישראל נס קריעת ים סוף ואמרו את שירת הים נמחלו כל עוונותיהם, שנאמר: **"וַיִּסַּע מֹשֶׁה אֶת יִשְׂרָאֵל מֵיַם סוּף"** (שמות טו, כב) - 'שהסיען מהחטאים שלהם'.

לכן כל מי שאומר את שירת הים בשמחה ובכוונה, ומצייר בדעתו כאילו הוא עומד כעת ביבשה בתוך הים והמצרים טובעים והוא ניצול (כדברי החיד"א הנ"ל) גם לו נמחלים כל העוונות כפי שנמחלו לעם ישראל בזמן שאמרו את שירת הים. ומוסיף רבי סימון שם ואומר: 'כל מי שנעשה לו נס ואומר שירה, בידוע שמוחלין לו כל עוונותיו ונעשה בריה חדשה'.

11 מסילות אל הנפש

פרשת בשלח - והאומר שירת הים בשמחה זוכה...

ואין בכחה למשוך ישועות ולתקן את כל התיקונים העצומים... ועל כן חיוב גדול על האדם להשתדל שתהיה תפילתו שלימה מתחילתה ועד סופה, ולא יחסיר או ידלג שום קטע בתפילה.

ונסיים בדברי הזוהר הקדוש (פרשת בשלח דף נד ע"ב) המדברים ממעלת הזוכה לומר את שירת הים בכל יום בכוונה ובשמחה,⁸ וזו לשון קדשו (בתרגום לעברית):

ואילו בסולם רעוע ושבור לא די שלא ניתן לעלות, אלא יש בכך גם סכנת נפילה, כך גם בנוגע לעבודת התפילה:

כשהתפילה היא שלימה מתחילתה ועד סופה, יש בכחה להעלות את האדם למדרגות נפלאות, ולפעול בשמים גדולות ונצורות, אך אם האדם מתחיל להתפלל מאמצע התפילה או מדלג קטעים שונים בתפילה ח"ו והתפילה היא חסרה, אזי היא חלשה ופגומה

מעין החכמה

אך רבי צבי הירש, התפלל כדרכו, בשאגת אדירים, בתנועות נמרצות ובאש קודש מתלקחת, אשר הלכה וגברה מפסוק לפסוק ומזמור למזמור.

כאשר פתח לזמר את שירת הים, גברה התלהבותו הנוראה עוד כהנה וכהנה, קולו עלה וטיפס עד לגובהי מרומים, והאש, אשר ליהטה על סביבותיו, יקדה ככבשן. כל כך, עד שכחותיו כבר לא עמדו לו, ובאמצע הישירה, נאלץ להפסיק כדי לשאוף אויר.

אולם, הקור הצורב אשר שרר בבית המדרש לא הספיק לו. הוא רמו באצבעו כי יפתחו למולו את אחד החלונות, כדי שיוכל להשיב את נפשו. כך עמד מול החלון הפתוח, ושאף מלוא ריאותיו מן האויר המקפיא. משל, היה זה משב רוח מרענן, בעיצומו של יום תמוז. לוחט ככבשן.

8. סיפר הגאון רבי מרדכי גרליץ שליט"א (כחן גדול משרת עמוד קמט) וז"ל: הגה"ק רבי צבי הירש מרימנוב היה מתפלל לפני העמוד מדי יום ביומו, וכשהיה מגיע בתפילתו לשירת הים, היה אומרה פסוק בפסוק כשהוא אומר פסוק והקהל חוזר אחריו...

וסיפר הגה"ק רבי מאיר מדזייקוב בעל ה'אמרי נועם': שנה אחת זכיתי לשהות בצלו של רבי צבי הירש בשבת פרשת בשלח.

שבת שירה (פרשת בשלח), חלה הרי בחודש שבט, בעיצומו של החורף. והחורף הפולני, מצטיין הרי בשלגיו ובצינתו, ומושל בתוקפו ובגבורתו ביד רמה. באותה שבת, לא הספיקו האמצעים בכדי עצים להסקה, ונותר איפוא בית המדרש נתון לשררתו של הקור המקפיא, עד אשר כמעט ולא הגלידו גוויהם של החוסים בצילו...

שאומרים העליונים והתחתונים. וכל מי שזוכה לומר שירה זאת בעולם הזה, יזכה לומר אותה בימות המשיח, בשמחת השכינה הקדושה והקב"ה...
ועם ישראל עלו מתוך הים והמשיכו במסעם...

כל אדם שאומר את שירת הים בכל יום ומכוין בה, יזכה לאומרה לעתיד לבוא, שהרי יש בה רמזים על העולם שעבר ועל העולם שיהיה לעתיד לבוא, ועל ימות המשיח, ועליה תלויים כל התשבחות האחרות

לחם מן השמים

חושך, עם אחינו אשר נספו אז ביד ה'! הלא טובים הם חללי חרב מחללי רעב, שכן אין קשה כמיתה ברעב! אילו היינו מתים במצרים - הלא לא היינו חווים את תחושת הרעב, שהרי ישבנו שם על סיר הבשר ואכלנו לחם לשובע! לשם מה איפוא הוצאתם אותנו, משה ואהרן, אל המדבר הזה? כלום בכדי להמית את כל הקהל הזה ברעב?⁹

הקדוש ברוך הוא שמע את תלונתם, ואמר למשה:¹⁰ הם - נוהגים כפי דרכם של בשר ודם, ועל כן התלוננו, ואילו אני - אעשה כפי שדרכי לנהוג, ואאריך להם אפי'

יום חמישי, ט"ו ניסן שנת תמ"ח לבריאת העולם יצאו עם ישראל ממצרים. בשעת יציאתם לקחו עמם צידה לדרך לחם ומים.

וכעבור שלשים יום בט"ו באייר - שחל בשבת קודש - הגיעו עם ישראל למדבר סין. ושם כלה להם הלחם! לא נשאר אפילו פרור אחד!

הילדים נגשו להוריהם וביקשו: אבא, אמא, תנו לנו אוכל...

עם ישראל נכנסו ללחץ ומיד ניגשו למשה ואהרן והתלוננו: הלואי שהיינו מתים במצרים, בעת מכת

מעין החכמה

חריציהם אטומים, ועם כל זאת בשעת אמירת ה'שירה', שולט הקור בכל...

9. בקטע זה נעזרנו בספר 'על הפרשה' (שמות-א עמוד תרב והלאה) לגאון רבי מאיר למברסקי.

10. שמות רבה (פרשה כה אות ד).

לאחר מספר רגעים, שב לכחתינו וחזר לאמירת ה'שירה', בכל הלהט ובמלוא העוצמה כמקדם...

ואילו אצלנו - מסיים היה ה'אמרי נועם' את סיפורו המעורר - בית המדרש מוסק היטב כדבעי, החלונות מוגפים וכל

מאוצרי הטוב שבשמים... בכל בוקר
אתן להם את הלחם בפנים מאירות...

לך ואמור להם: ¹¹ ממחר ביום ראשון
(טז אייר) אמטיר להם לחם

מעין החכמה

אברך ירושלמי בא לבקש הלואה, אמר
לו הגבאי: ר' יהודי הרי היית
אתמול, ונתנו לך?! האיש שלא היה לו מה
להשיב, החל לצעוק ולצווח, לחרף ולגדף:
למה לא דואגים לי? קמצנים רשעים!...

הגבאי ניסה להסביר לו: הקופה כמעט
ריקה, יש בה ממש רק כמה פרוטות,
ואלו מיועדות לנוקקים שלא הספיקו אתמול
ללוות, ואתה הרי קיבלת הלואה.

האיש לא נרגע ורק הוסיף לצעוק בקול
מר, עד שמתוך הלהט הרים את
ידו - וסטר על לחיו של הממונה...

מה אנו היינו עושים?

כיום, כאשר יש טלפון, בוודאי - מיד
מבהילים משטרה. ואם לא
משטרה, אז מזעיקים ממונה אחר שישלך
אותו דרך הדלת או דרך החלון...

אך הנה, תשמעו, הגבאי שקיבל את
הסטירה, קרא לשמש שישב בחדר
הסמוך ולחש לו בסערה: ר' יענקל, תשמע,
הכספת כמעט ריקה, אין כסף, לכן מהר
וצא לרחובה של עיר, ואיך שלא יהיה -
תשיג הלואה של חצי נפוליון (סכום נכבד
שאפשר היה לחיות בו כחצי שנה).

לאחר כחמשה רגעים שב השמש ובידו
הכסף. הגבאי הושיט את חצי
הנפוליון לאותו איש שישב בצידי החדר:
לך והחיה את נפשך.

11. משה רבינו הרועה הנאמן השתדל
בכל כחותיו לעזור לעם
ישראל, ולשאת כל אחת מהם על כתפיו,
שכן זוהי מדתו של מנהיג אמיתי.

ובהקשר לכך סיפר הגה"צ רבי שלום
שבדרון זיע"א (להגיד, שמות עמוד
49, לגאון רבי יעקב אריה אריאל שליט"א) וז"ל:

כאשר יהודי הגולה החלו לעלות
לירושלים, וישבו לעסוק בתורה,
מצב הפרנסה היה בכי רע, עוני ורעב
ממש, עקב כך נוסדו 'כוללים' - כולל
הונגריה, כולל פולין, כולל גאליציה וכו'.

הנהלות הכוללים השיגו תמיכה חודשית
קבועה והלואות שונות, לאנשי
היישוב הישן. הנצרכים המיוחדים קיבלו
בסתר פרוטות נוספות מלבד החלוקה
החודשית.

פקידים למיניהם ישבו במשרדים, וניהלו
את החלוקה וההלואות, מדי יום
חמישי. ביום ששי, בדרך כלל, המשרדים
היו סגורים, כיון שהוצאות השבת כבר
תוכננו אתמול ביום ה', אבל היו מקרים
יוצאי דופן. לכן משרד כולל גאליציה בעיר
העתיקה, היה פתוח לקבלת קהל גם יום ו'.

על ניהול המשרד בכולל גליציה היה
ממונה יהודי ירא אלקים. ויהי היום
ורבי שמואל השוחט (פעפערמן) שהתגורר
מתחת משרד הכולל, שמע קולות צעקה
הוא מיהר לעלות בעקבות הקול...

הטל עולה לקראתה, כטבעו של הטל, ואז היא מתגלה 'המן' עצמו - דק מחוספס, דק ככפור על הארץ.

והנה, בפעם הראשונה בה ירד 'המן', לא היה לבני ישראל מושג אודות טיבו. מן הוא? - כלומר: מה טיבו של זה? - שאלו בני ישראל איש את אחיו, ואילו משה מיהר להסביר כי זה הוא הלחם אשר נתן ה' לעמו, לחם אבירים נעלה ומרומם.¹²

עוד הוסיף משה ומסר לבני ישראל את ציוויו של הקדוש ברוך הוא, כי ילקטו מ'המן' כרצונם אחד המרבה ואחד הממעט, אולם דעו לכם כי

וכך היה יורד המן: השכם בבוקר - היתה יוצאת רוח צפונית ומכבדת את מחנה ישראל, לאחר מכן היה יורד גשם ושטף את הארץ, לאחר מכן - היה עולה הטל מן הארץ ורוח היתה מנשבת בו ועושה אותו כשולחנות של זהב, כאשר על גבי שולחנות אלו - היה יורד 'המן', ומעליו - היתה יורדת שכבת טל נוספת, בכדי להגין על 'המן' ולשומרו מפני השקצים והזבובים לבל ישבו עליו.

כך שהיה דומה כמי שמונח בתוך קופסה אטומה ומוגנת! לאחר מכן, כאשר היתה השמש זורחת - היה

מעין החכמה

שקיבל כבר הלואה, ואם אף על פי כן צעק וגידף כל כך, ולא עוד אלא שסטר על לחיי, ודאי שמצבו חמור ביותר - רע מאוד. לכן אדרבה, הייתי חייב לסייע לו...

זלגו עיניו של רבי שמואל שוחט דמעות של התרגשות. הדמעות גלשו וירדו על לחיו ומשם נפלו על האסקופה בפתח משרד כולל גליציה: מי כעמך ישראל.

רבותי כך נראים מנהיגים שמסרו נפשם לאהבת ישראל!...

12. סיפר הגאון רבי שלמה יוסף זווין (סיפורי חסידים, תורה-א עמוד 209): צדיק אחד פגש פעם את הרב הקדוש רבי דוד מלעלוב בשעת חזרתו מלובלין.

האיש שרוחו כבר שבה אליו, החל מתנצל על ההתפרעות: לא ידעתי, לא חשבתי על מעשי, יצאתי מהכלים...

אך הגבאי פייסו: לא נורא, לא קרה כלום, תרגע אל תיקח ללב. ושלחו בכבוד מהמשרד.

שאל אותו רבי שמואל שוחט: מה האיך התאזרת בכזו סבלנות, ולא עוד אלא ששילמת טובה תחת רעה? איך עשית זאת, באלו כחות?

נעמד הגבאי הצדיק ואמר לו בהתרגשות:

ר' שמואל! מה אינך מבין, הרי הוא היה כבר אתמול, ויודע היטב שאני זוכר

15 מסילות אל הנפש

פרשת בשלח - לחם מן השמים

אחד מבני הבית. כאשר אף מי שלקט יותר משיעור זה לא מצא יותר מרעהו אשר לקט פחות מהשיעור הדרוש.

ועוד הורה משה לבני ישראל שלא להותיר מ'המן' עד הבוקר, ויבטחו בהקב"ה שימציא להם מזונם גם למחרת...¹³

כאשר תגיעו לבתיכם תגלו שיש בידכם עשירית האיפה לכל נפש!

ואכן בני ישראל לקטו מ'המן' מי פחות ומי יותר בלא מדה, אך ראה זה פלא כאשר שבו אל אהליהם ומדדו את 'המן' גילו כי נותר בידם 'מן' בדיוק בשיעור הראוי, עשירית האיפה לכל

מעין החכמה

הוא זה שבמשך הזמן נתפרסם בשם הרבי הקדוש רבי בונים מפשיסחא.

13. סיפר הגאון רבי נתנאל אבני (אמרות חכמה, שמות עמוד קלה): יום אחד פתח רבי מנדלי מקוצק את דלת חדרו, וקרא אליו את שמשו - פייבל, ושאלו: פייבל! איך אתה מפרש את דברי חז"ל (מדרש רבי תנחומא, בשלח אות כ) שאומרים 'לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן'?

השיב פייבל ואמר: כוננת חז"ל היא שהרצה לקבל תורה ישתדל למצוא

איזה עשיר שיחזיק בידו... ובכך שמזונותיו יגיעו מאליהם כמו לאוכלי המן יזכה לתורה.

אמר לו הרבי: להיפך, לא כך! רק אותם יהודים שבקושי 'גומרים את היום', ואף על פי כן אין הם חרדים ואין הם דואגים, מהיכן יקחו צורכיהם ליום המחר, כפי שהיה בימי דור המדבר שירד להם המן כל יום, ולא דאגו ולא עמלו ליום המחר, אלה הם היהודים שבשבילם ניתנה התורה!

רק בעלי הבטחון בה' יתברך - יכולים לזכות לתורה!

שאל אותו הצדיק: אילו דברי תורה אמר הרבי 'החוזה' מלובלין?

השיב לו רבי דוד, שהרבי אמר תורה בפרשת המן: "וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו מִן הוּא, כִּי לֹא יִדְעוּ מַה הוּא" (שמות טו, טו), ואמר הרבי כך: 'המן' היה מאכל רוחני, ועל ידי אכילתו נזדכך הגוף, והתרוממו כחות הנשמה...

ובכל יום ויום התעלו עם ישראל ממדרגה למדרגה, וכאשר נפגשו שני חברים ביחד היה אחד שואל את חברו מן הוא (מי אתה)?

כלומר: מכיון שעל ידי אכילת המן התעלו מאוד, לא הצליחו להכיר אחד את השני.

והוסיף רבי דוד לספר, כי הרבי מלובלין אמר אחרי כן:

הנה יש כאן אברך אחד, שהולך ומסתובב בין האילנות, ואין שום אחד מכירו במעלתו, ולמחר ישאלו עליו מי הוא.

והלכתי - סיים רבי דוד - בעצמי לראות מי הוא ההולך בין האילנות, וראיתי שהוא אברך בשם רבי בונים.

יום ששי הגיע...

ואיזה הוא אותו היום? - הוסיפו נשיאי העדה ושאלו.

ומשה השיב ואמר: יום המחר - הוא הוא יום שבת קודש, אשר יום שבתון הוא. לפיכך, עליכם לאפות ולבשל היום את כל אשר בדעתכם לאפות ולבשל ליום השבת, שכן ביום השבת עצמו אסורות מלאכות אלו...

וכך אמר להם משה: "ראו פי ה' נתן לכם השֶׁבֶת, עַל כֵּן הוּא נָתַן לְכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לֶחֶם יוֹמִים, שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתּוֹ, אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְקוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי" (שמות טז, כט)...

ונבוא להרחיב, ונתחיל מההתחלה...

המן החל לרדת ביום ראשון - ט"ז אייר - והמשיך באותה מתכונת חמשה ימים עד יום ששי כ"א אייר.

ביום ששי יצאו העם ללקוט את 'המן' כרגיל, וכאשר חזרו לאוהליהם נדמהו למראה עיניהם... **כל** אחד מצא כמות כפולה של מן!

מיהרו נשיאי העדה לגשת אל משה רבינו ולספר לו את דבר הפלא, ולשאול: מה יום מיומיים?

ומשה רבינו השיב: כך אמר לי הקדוש ברוך הוא, כי יום אחד בשבוע יהיה יום שבתון שבת קודש!

ברא את האדם בחכמה

וביאר התוספות (שם ד"ה אשר יצר) וזתו"ד: החכמה שהיתה בבריאת האדם היא - שהתקין מזונותיו ואחר כך בראו.

בחמשה הימים הראשונים של הבריאה נבראו כל מזונותיו של האדם, ואחר כך, ביום הששי, נברא האדם ומצא הכל מוכן לפניו. ועל כן יסדו 'אשר יצר את האדם בחכמה'.

בגמרא הקדושה (ברכות ס:) אמרו כך: כשיצא מבית הכסא יברך: ברוך (אתה ה' אלקינו מלך העולם) **אשר יצר את האדם בחכמה**, וברא בו נקבים נקבים, חלולים חלולים, גלוי וידוע לפני כסא כבודך שאם יפתח אחד מהם או אם יסתם אחד מהם אי אפשר לעמוד לפניך... רופא כל בשר ומפליא לעשות.

17 מסילות אל הנפש

פרשת בשלח - ברא את האדם בחכמה

שהגוף דומה לנווד מלא רוח והוא מלא נקבים ובכל זאת רוחו נשמרת בקרבו. ויש מפרשים בחכמה, שהתקין מזונותיו של אדם הראשון ואחר כך בראו...

וכך כתב בשולחן ערוך (אורח חיים סימן ו סעיף א) וז"ל: כשיצא מבית הכסא יברך: אשר יצר את האדם בחכמה,¹⁴ שבריאת האדם היא בחכמה נפלאה. ויש מפרשים על שם

מעין החכמה

כל בעיה במעים, גורמת לאדם סבל רב, ועל אחת כמה וכמה כשמדובר ב'קוליטיסי', שהנגוע בה עלול לאבד דעתו מהסימפטומים הנוראים שלה, הכרוכים בהפרשות של דם, וכל מיני פגעים רעים.

הרופא ד"ר שְׁלֵר שטיפל בתלמיד חכם אמר לו מראש, שבדרך הטבע אין דרך להירפא באופן מוחלט ממחלה זו, וכל מי שנתקף בה צריך להתמודד לאורך כל החיים עם הבעיות החמורות הללו.

התלמיד חכם שסיפר לנו את הדברים, שניחון גם במדה מופלגת של אמונה ויראת שמים, לא היה מוכן 'להכנע' לתכתיבי הרופאים, ולתכתיביו של ה'טבע'.

הוא ידע שהכל תלוי בחיזוקים שיקבל על עצמו. ה' יתברך הוא הרופא הכי נאמן שיש בעולם, וכל הרפואות נתונות בידיים שלו, וממילא אם אתחזק במה שצריך להתחזק, הוא ישלח לי כבר את עזרו ממעל, וירפאני ברפואה שלימה.

לצד נקיטתם של אמצעי השתדלות, כמו הפיכת הרגלי המזון לאכילה טבעונית, 'החלטתי להתחזק באמירת ברכת 'אשר יצר' בכוונה - סיפר התלמיד חכם.

14. כמבואר, נפסק להלכה שאחר כל פעם שמתפנים צריכים לברך ברכת 'אשר יצר'. ודע שמלבד שבכך שמברכים מקיימים את ההלכה עוד מרויחים בכך רפואה שלימה...

בדרשה שמסר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א אמר (ברכי נפשי, בראשית עמוד תנה) וז"ל: אנחנו רגילים לשמוע הרבה על יעילותה וסגולותיה של ברכת 'אשר יצר', ואכן יש רבים המתחזקים תדיר בברכה זו, אבל כששומעים סיפור מוחשי על כך, זה פותח את הלב, מרענן את הנשמה, מאמץ את הנירפים ומחזק את המחוזקים.

הסיפור הועבר אלינו על ידי בעל המעשה, אברך תלמיד חכם ומרביץ תורה בישיבה, תושב בני ברק, שחווה את הדברים על עצמו ובשרו. וכך סיפר:

לפני כ-13 שנים, התעוררו אצלי בעיות במעים, ומי שיודע מה פירושן של בעיות אלו, מבין באילו יסורים מדובר.

לאחר בדיקות מקיפות שנערכו, אובחנה אצלי מחלת מעים בשם 'קוליטיסי', ושוב - די בשם זה כדי להעלות צמרמורת בקרב אלה שיודעים את הסימפטומים של המחלה, והכאבים והיסורים שהיא מביאה על נושאה.

אבל הפעם לא אמר הקב"ה די בזאת. בבדיקה שערכתי לאחר זמן מה אצל הרופא הבכיר, התברר שלא רק שהסימפטומים נעלמו, אלא שהמעים שלי נקיים לחלוטין.

במילים אחרות: המחלה עצמה פרחה ונעלמה כלא היתה, דבר שלפי עדות הרופאים מוגדר כנס של ממש. מנהל מחלקת הגסטרו לא האמין למראה הנתונים שהתקבלו.

הוא הורה לי לבצע גם בדיקת 'ביופסיה', שבמהלכה לוקחים מדגם מתוך המעים, כדי לוודא את הנתונים ביתר ביטח. אולם גם ה'ביופסיה' גילתה שהמחלה עברה מן העולם.

התלמיד חכם שסיפר לנו את הדברים היה נרגש מאוד, ופיו מלא בדברי שבח והלל לבורא כל העולמות, על שהצילו מעוגמת הנפש המרובה הכרוכה במחלה זו...

ללמדנו, שלפעמים גם אדם יחיד, בכחותיו הוא, בחיזוקיו האישיים ובתפילתו הפרטית, מסוגל לחולל נפלאות, במיוחד כאשר מדובר בחולה עצמו, שהרי תפילתו מתקבלת אצל ה' יתברך ביתר שאת.

וללמדנו, ולחזקנו, לבל יתייאש האדם מלהפיל תחינה ובקשה על חולאיו ומכותיו, יסוריו ומכאוביו.

בהתרגש על האדם, חלילה, צרה ומצוקה, ידע שהדבר הראשון שצריך לעשות הוא לבוא לפני האלקים, בשפיפות קומה ובנמיכות רוח, ולהתפלל לפניו שירפאנו ויוציאנו מחשכה לאורה.

בלי לחצים ובלי 'נערוויים', החילותי לומר את הברכה בכוונה גדולה, וגם אם נכשלתי פעם ופעמיים, ויותר, לא נכנעתי ליצר הרע, ולא הרפיתי, אלא המשכתי להתחזק כל פעם מחדש.

והנה, הלא יאומן התרחש. על עצמי ובשרי. **הסימפטומים** שליוו אותי במשך תקופה ארוכה, הרפו ממני בצורה מוחלטת. הַרְגָשְׁתִּי חזרה להיות ממש כאחד האדם.

אמנם, כאשר עשיתי לאחר זמן מה בדיקה נוספת, גילו הנתונים שהמחלה עדיין נמצאת, ולא עזבה אותי לגמרי, אבל כיוון שהסימפטומים עזבוני לנפשי, לא הרגשתי כבר קושי מיוחד, וברוך ה' חזרתי לתפקד כרגיל.

כל זה היה כאמור לפני כ-13 שנים. לפני מספר חדשים שוב חזרו הסימפטומים והמאפיינים של ה'קוליטיס', ועמם היסורים והכאבים החזקים, וכל מה שנלווה אליהם.

הפעם פניתי לאחד המומחים הגדולים בתחום ה'גסטרו', המכהן כמנהל מחלקה באיכילוב, וגם הוא - לאחר שאבחן שמדובר ב'קוליטיס' - הודיע לי מראש שאי אפשר לצאת מזה... וכל התרופות שתינתנה לי רק תסייענה להקל במדת מה את הסימפטומים, אך לא תסרנה את המחלה מגופי.

שוב החלטתי שלא להיכנע לתכתיבים מן החוץ... התחזקתי שנית באמירת 'אשר יצר' ובברכת 'רפאנו', והנה שוב נעלמו הסימפטומים, הפלא ופלא!

העולמות - ברום המעלות

כתיב הגה"ק רבי קאפיל¹⁵ זתו"ד:
באותה עת ששהה אדם
הראשון בגן עדן, היתה כל הבריאה
מרוממת ונשגבה, וכל הברואים חשו כי
"ומלכותו בכל משלה" (תהלים קג, יט).

ומכיון שהקב"ה חפץ היה בעבודתו
של האדם ובכח בחירתו -
ברא את הרוע שיתמודד נגד האדם.

וכאשר האדם ינצח את הרוע
(הקליפות) - יגיע העולם
לתיקונו, וכל הבריאה תתרומם
ותתנשא למקומות לא נודעו...

באותה עת ניכר היה התחום והגבול
בין הטוב לרע, הטוב היה
ממוקם במקום גבוה מאוד בסדר

ביום הששי של הבריאה נברא האדם
והוכנס לגן עדן. אין
באפשרותנו לדמיין את האור שהאיר
בגן עדן, את הזיו, היופי והטוהר. את
האור האלקי, הנאצל והזך, את
הרגשת החיות, ועונג הנפש...

הקב"ה התגלה לאדם הראשון ואמר
לו: סביבותיך ישנה צמחיה
מופלאה, עצים מלבלבים פירות
עסיסים, מהכל אתה יכול לאכול,
מתי שאתה רוצה וכמה שאתה רוצה,
ללא הגבלה...

הכל מוכן ומחכה לך, אך רק מעץ
אחד אני אוסר עליך לאכול,
והוא 'עץ הדעת'!

מעין החכמה

עיקר העיקרים הוא, שיזכור האדם
שרפואתו וישועתו - רק בידי
הבורא הם, ולכן ישען עליו בכל כחו, וישים
בו כל מבטו ומגמתו, מבטחו וישועתו,
וישא אליו את עיניו ויתפלל מעומק הלב,
ויקבל על עצמו להתחזק במה שאפשר.

ואז יישע.

15. בחיבורו סידור האר"י (הקדמה
לפיטום הקטורת). וראה
גם בספר אור התורה (ח"ב עמוד תשל"א)
להגה"ק רבי שלום תאומים זיע"א.

כי אבינו שבשמים הוא אל מלך
רופא נאמן ורחמן! בידי נמצאות
כל התרופות וכל החיזוקים. ומי
שמתקרב אליו ומבקש את עזרתו,
באמת ובלב שלם, ומתחזק במדת
יכולתו בתפילה ובאמונה, יזכה להיוושע
בישועת עולמים.

תרופה זו של חיזוק ב'אשר יצר', ועמידה
בתפילה, תרופה בדוקה היא,
אלא שמרוב פשיטותה ואמיתותה, היא
נעלמת ונשכחת מתודעת בני האדם...

את הרוע, לא היה להם כמעט כח
והם נכנעו לכחות הקדושה...

ואז הגיע הנחש...

הרבה סודות ורזין דאורייתא יש
בענין חטא אדם הראשון.

כיצד הנחש שהוא רק חלק זעיר מכל
מערך הקליפות הדל בכחותיו, הצליח
לגבור על אדם הראשון ואשתו?!

אך בסופו של דבר - בשעה
העשירית של יום הששי - כך קרה...

ההשתלשלות, ואילו הרע היה
ממוקם הרחק למטה וביניהם היה
חלל מפריד...

ומכיון שהיה מרחק רב ביניהם אזי
האור האלקי שהגיע לקליפות
היה מועט מאוד.

ניצוץ אחד בלבד מהקדושה
התלבש בתוך הקליפות
והוא החיה את כל 'עולם הקליפות'.
ומכיון שרק ניצוץ אחד בלבד החיה

נזקי ירידת העולמות

קיבלו הקליפות חיות עצומה, וכחות
לשלוט בעולם!

כי כל יכולתם של הקליפות לשלוט
בעולם הוא דוקא כאשר גבול
קומת הקליפות סמוכה לגבול
קומת הקדושה.

והקליפות יצאו ממקום מושבם
ונאחזו בכל הבריאה

כולה ואפילו בצומח ובאבנים!...¹⁷

ובשעה האחד עשרה של יום הששי
התגלה הקב"ה לאדם ודן
אותו, ומכיון שהאדם יצא חייב בדינו

הנזקים שנוצרו בעקבות חטא אדם
הראשון היו עצומים! כל
העולמות הקדושים ירדו ממקומן
למטה, מדרגה אחר מדרגה! והגיעו
עד גבול הרע!

וזה גרם שהחלל שהיה מפריד בין
הטוב לרע נסתם, ומעתה גבול
דק מאוד הפריד בין הטוב לרע.

וירידת העולמות גרמה לכך שירדו
עשרה ניצוצות מהקדושה
לתוך הקליפות,¹⁶ ועל ידי האור
החדש שזרח במקום הקליפות,

מעין החכמה

16. עשרה אורות פנימים ואור אחד מקיף.

17. כך כתב בספר הגלגולים (פרק לח).

21 . מסילות אל הנפש .

פרשת בשלח - השבת נשמרה מאז ולתמיד...

האדם מגן עדן התאספו הג'מעה (החבירה) מעולם הקליפות (מלאכי חבלה) ורצו להזיק לאדם הראשון...

אך אורה של השבת החל להאיר בעולם...¹⁸ ומלאכי החבלה

נסוגו אחור. וכאשר ראה אדם הראשון את כחה של השבת החל לשבח ולומר: "מְזֹמֵר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת" (תהלים צב, א)...

ומאז - מהשבת הראשונה - החל אדם הראשון לשמור שבת...

העניש אותו בעשרה עונשים, ואחד מהם: מעתה המזונות לא יהיו מוכנים לך, וכדי להשיגם תצטרך לעבוד! "בְּזַעַת אַפֶּיךָ תֹאכַל לֶחֶם עַד שׁוֹבֵבְךָ אֶל הָאָדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לְקַחְתָּ כִּי עֲפָר אֶתָּה וְאֶל עֲפָר תִּשׁוּב" (בראשית ג, יט)...

ובשעה הי"ב של יום הששי - לקח הקב"ה את האדם והעיף אותו מגן עדן...

וכתב הזוהר הקדוש (תרומה דף קלח ע"א) וזתו"ד: בשעה שגורש

השבת נשמרה מאז ולתמיד...

ראשון בתחתונים. והיה יום השבת משמרו מכל רע ומכל שרעפי לב, שנאמר: "בְּרַב שְׂרָעָפֵי בְּקִרְבֵי תִנְחַוְמֵיךָ יִשְׁעִשְׁעוּ נַפְשֵׁי" (תהלים צד, יט)...

וכך אמרו במדרש תהלים (מזמור צב אות ה): 'לְיוֹם הַשַּׁבָּת' - ליום ששבתו **המזיקין** מן העולם... רבי יהודה אומר: הקב"ה שמר את השבת בעליונים, ואדם שמר אותה

מעין החכמה

כאשר התעקשתי לשאול עוד הפעם מה ברא ה' בשבת, קפצה ילדה קטנה בכיתה וענתה לי: בשבת ברא ה' את הקדושה! וסיים רבי מנדל: אם ילדה קטנה קולטת ששבת הוא יום של קדושה, איך יתכן שבחור ישיבה מסוגל לשכב לישון בשבת אחר הצהריים, ועוד עם פיגימה?!...! (טללי תשובה עמוד 626, לגאון רבי יוסף יצחק כץ).

18. סיפר רבי מנדל פוטרפאס ע"ה בהתוועדות:

פעם התארחתי בדטרויט, וביקרתי שם עם העסקנים בבית הספר. כשנכנסתי שם לבנות שלמדו בכיתה א', שאלתי אותן: מה ברא ה' ביום ראשון, ביום שני וכו', כשהגעתי ליום השבת שאלתי מה ברא ה' ביום השבת? **ענו** לי הילדות בקול אחד: הקב"ה לא ברא מאומה בשבת.

ואחריו קם שת בנו כי הוא היה צדיק גמור, ואחריו כמה צדיקים וכשזה נופל כבר בא השמש שומר שבת מתושלח וכו' נח, שם, אברהם וכו', ומשם לא פסקה שמירת שבת מישראל ואפילו במצרים היו שומרי שבתות כמאמרם ז"ל...

ואז, ביום ששי כ"א אייר ב' אלפים תמ"ח, עמדו בני ישראל ובידיהם שתי מנות מן...

עליית העולמות בשבת קודש...

ובנוסף לכך הפסיד אדם הראשון את המזונות שהכין בשבילו הקב"ה, והוא הוצרך לעמול ולהתייגע בשביל הפרנסה...

ועתה אגלה לכם, כי בשבת קודש עולים פנימיות העולמות¹⁹

(ראה הערה) והקדושה מתרחקת מן הקליפה, ריחוק גמור לגמרי, בלתי שום התקרבות.

ונוצר שוב החלל כמו שהיה קודם החטא... ולכן בשבת חוזרים למדרגת אדם הראשון קודם החטא!²⁰

וכתב הגה"ק רבי חיים בן עטר זי"ע"א (אור החיים בראשית ב, ג) וזתו"ד: קיום העולם תלוי בשמירת השבת, ואם תהיה שבת אחת שלא יהיה אדם שישמור אותה, העולם יחזור לתוהו ובוהו!...

ולך לדעת כי מיום ברא אלהים אדם לא חסר העולם דבר המעמיד צדיק יסוד עולם שהוא שומר שבת, כי אדם הראשון שומר שבת היה,

משה רבינו מבחין בפניהם התמהות של עם ישראל, והוא מסביר: "ראו פי ה' נתן לכם השבת על פן הוא נתן לכם ביום הששי לחם יומים" (שמות טז, כט)...

החטא של האדם הראשון גרם לכך שהחלל שהיה בין עולמות הקדושה לכחות הטומאה נעלם, ומהתקרבות הזאת שנוצרה ביניהם ניתן לכחות הטומאה אפשרות לשלוט על העולם.

מעין החכמה

20. בספר חיים שיש בהם (עמוד 147) לגאון רבי ברוך לב, הובא וז"ל: סיפורה של טבריה, היא סיפורם של כמה דמויות מעלה, אשר במהלך עשרות שנים

19. בשבת עולים דוקא פנימיות העולמות ולא החיצוניות, ולכן אנו לא רואים את העליה בעינינו... ואין כאן מקום להאריך.

מסילות אל הנפש

פרשת בשלה - עליית העולמות בשבת קודש...

פעימות לבו של רבי יהודה לייב כמעט נשמעות בחלל, פניו פני ארי דבי עילאי. 'אינו משמיע הגה ואף אינו שר' - תיאר פעם רבי מאט'ל - 'בעל מוח הוא ואין 'תנועות' בו, רק שמוט ראשו לאחוריו בדביקות עילאה'...

אנקה כבושה פורצת אל החלל מפינת הצטנפותו של רבי משה קלריס, 'שבת... שבת'...

ידין של רבי מוט'ל לופתות בחזקה את אבנטו, משל עלולות בכל רגע לקפוץ אל על ולפרוש כנפים מעלה.

פני רבי נח מביעות ריכוז של תחנונים, עיני רבי מתתיה סנדברג המתנועע שלוב זרועות, עצומות בחן.

וכאן מתחיל רבי לייזשע חרש את ניגון האיכסו'י שלו. מתחיל במין רחש לחש, עולה ועולה, עד כי מתגלגלות התייפחיותיו על פני הים ושבים פנימה עם הד שלא מעלמא הדין. **הכל מצטרפים אליו, כל אחד בדרכו שלו, בערגתו המיוחדת לו.** איזו שלוות גן עדן חופפת על הכל, שמיא וארעא נשקי'...

ויש אשר בדיוק אז נתרגשה ממרחקים על הכנרת הרוגעת רוח מזרחית סוערת ומרוממת את גלי הכנרת לגבהים... חם והומה היה אז בחוץ וגם בפנים, ההמולה השתלבה אהדדי, היצירה נכספה אז בגעש גדול לאלקים...

ואז לובשות פניו של רבי לייזשע להבים, לא עוצר עוד רוחו בקרבו. בהגיעו לשיא הניגון, ב'פאלי העולה - מתפרץ לפתע

רוממו את אורתה להרבה יותר מטפחיים... הלא המה גאוניים צדיקים וחסידים: רבי הירש מיכל ורבי שמעיה הכהן, רבי מאטקי, רבי יהודה לייב ורבי לייזשע, רבי נח וינברג ורבי מתתיהו סנדברג, רבי משה קרליס ורבי מאט'ל, ועוד קדושי עליון כיוצא באלו, זכר כולם לברכה.

עבודתם את ה' היתה בתמימות ובאמונה, בהכנעה ובדביקות, מתוך געגועים ודביקות בקדושת השבת, ומתוך אהבת עולם לצדיקים.

סיפר החסיד רבי יואל אשכנזי: כאשר זכיתי לעלות לארץ ישראל ולהתיישב בעיר טבריה, הגעתי להתפלל **בערב שבת קודש** בבית הכנסת שעל שפת הים, ומצאתי שם את זקני טבריה יושבים בצוותא...

הומה היה לבם אל ה' - כל חד מנהון כפום נשמה יתירה שבקרבו, באנפין חדתיך, ברוחין ונפשין.

ים הכנרת הנשקף מן החלונות גואה חרישית, משל מתרפקים הגלים לעבר אותה ערגת מלאכים שבבית הכנסת הסמוך.

סביב שולחן אחד ארוך ישבו כולם, תחת כנפי השכינה. בית הכנסת נתון בעלטה באותה שעה, אך פניו של רבי הירש מיכל אבוקת אור מהבהבת, נכחו רבי שמעיה הכהן מלא זיו ומפיק נוגה וכל צורתו אומרת הוד.

רבי לייזשע מתנועע בהתלהבות רותחת הנה והנה, ארכבותיו דא לדא נקשן, רבי מאטקי יושב אחוזו שרעפי שבת ואנפוהי נהירין.

פרשת בשלח - מה פירוש 'חילול שבת'?

תיקון חטא אדם הראשון שאמרו
'התקין מזונותיו ואחר כך
בראו'...

ומכיון שכך - המשיך משה רבינו
ואמר - אתם לא צריכים
לאסוף מן בשבת, וביום הששי ירד
לכם מן ליומיים...

מה פירוש 'חילול שבת'?

שיעלו ממקומם ויכנסו לתוך החלל
הזה, ובכך הקליפות מקבלים שוב
חיות חדשה.

ולכן העושה מלאכה ביום השבת
נקרא 'מחלל' שבת, כי
בעשיית מלאכה אסורה בשבת הוא
גורם להכניס את הקליפות למקום
החלל, וה'חלל' נתהפך להיות 'חיים'
(חלל גימטריא חיים) לקליפות.²¹

ונמצא שבמעשיו הוא החיה את
הקליפות המתות, ולכן,
מדה כנגד מדה, עונשו...
ונחזור לענייננו...

ומכיון שהשבת היא מתקנת את
חטא אדם הראשון, לכן בה
המזונות מתוקנים לאדם והוא לא
צריך להכין...

וכך כתב הגה"ק רבי יצחק
מראדוויל זיע"א (אור יצחק
סוף פרשת בשלח) וז"ל: ושבת הוא

כאשר עולים פנימיות העולמות,
נוצר שוב חלל בין הטוב
לרע, ושוב נהיה מרחק רב
בין הקדושה לקליפה, וממילא
מסתלקים מהקליפות החיות
הנוספת שניתנה להם בעקבות
הקירוב שנוצר, והקליפות נדחים
למטה למקומן הראשון - כמו שהיה
קודם חטא אדם הראשון, ומכיון
שמסתלק מהם חיותם נשארים
הקליפות חסרי יכולת כמו חללים
מתים שוכבי קבר.

והנה יהודי שעושה מלאכה ביום
השבת, הוא גורם לקליפות

מעין החכמה

21. וזה לשון רבינו האריז"ל (שער המצות,
פרשת בשלח): כי העושה מלאכה
בשבת גורם שהקליפות שהם בחינת
מלאכות נכנסות בתוך הקדושה הנקראת
יום השבת **כי גורם שיכנסו באותו מקום
הפני והחלל הנקרא תחום שבת כנוכר.**

כהר געש. רגליו עולים והוא מתייצב באחת
מבלי משים, ראשו מגיע השמימה - משל
מבקש לבקוע רקיעים למחזי זיו... שתי
ידיו מונחות כמאליהן על פניו הלוהטות,
אוחזות באזניו ברעד, והוא מצטעק מעמקי
נפשו החולה באהבת השבת...

פרשת בשלח - הזהירות מהמחלוקת והמריבות...

הזהירות מהמחלוקת והמריבות...

לעורר באותה שעה ריב, וליצור מערבולת רגשות!...

וכך אמר הגה"ק רבי חיים יוסף דוד אזולאי (מורה באצבע סימן ד אות קמ): בהעלות המנחה בערב שבת קודש הוא עת מסוכן למחלוקת בין איש לאשתו ובין המשרתים, והרבה טורח הסטרא אחרא בזה לחרחר ריב. והאיש הירא יכוף יצרו ולא יעורר שום מחלוקת והקפדה, ואדרבה יבקש שלום. וילך לשלום ויתפלל מנחת ערב שבת קודש כהוגן בישוב ובחזרה,²² **כי הוא זמן**

הנה התבאר עד עתה שבשבת כל העולמות עולים למעלה. ותחילת העליות הם מערב שבת. כי בערב שבת ובקבלת שבת עולים העולמות בכמה בחינות ואופנים, מפני קדושת השבת.

וכתב בספר פרי עץ חיים (שער עולם העשיה פ"ו) שכדי שהעולמות יכלו לעלות למעלה חייבים למדת השלום.

ומכיון שהקליפות מרגישים שהעולמות עומדים לעלות, וממילא הם ידחו למטה, לכן הם מנסים הכל בכדי

מעין החכמה

הוא גורם אל הקלי' המתים וחללים שיכנסו במקום החלל וגרם להם שנהפך החלל לחיים אם כן עתה הוא מן חיים יתהפך אל חלל ומות יומת מדה כנגד מדה.

22. אחד מעבודת הקדש המפורסמות של הגה"ק רבי מרדכי מקוזמיר היתה 'תפילת המנחה' בערב שבת קודש.

רבי מרדכי היה מתחיל תפילה זו במזמור ק"ז שבתהלים המתחיל בפסוק: "הדו לה' כי טוב כי לעולם תִּסְדָּו" (תהלים קז, א) - כפי אשר יסד הבעל שם טוב.

והנה מצאנו לגאון רבי שמעלקא פומרנץ שתיאר באריכות רבה את תפילת

והנה בהיות שהקליפות למטה במקומה והקדושה נסתלקה ונתרחקה מאוד מהם ונשארו בלתי הארה וחיות ונקראים מתים וחללים וכמו חללים שוכבי קבר כי אין להם השפעה וחיות להיות שריחוק המקום הנשאר פנוי וחלל גרם להם מיתה זו ולכן נקראים חללים על שם המקום החלל והפנוי ההוא הגורם להם.

ועל ידי עשיית מלאכה ביום השבת גורם לקלי' שיכנסו בתוך המקום החלל והפנוי ההוא ויונקים מן הקדושה בהיותם עתה סמוכים אליה **ומן חלל חזר חיים** שמשפרם שוה להורות כי מה שהיה בתחלה חל"ל להם נעשה חיים ולכן עונשו הוא מחלליה מות יומת פירוש כי

גילוי אורות שבת קודש בשמים ממעל!²³
וכך אמר אבא מארי עט"ר רבינו יורם מיכאל אברג'יל זיע"א (אמרי נועם, ויקהל - מאמר ד) וז"ל:
כל יהודי צריך להיזהר מהכעס והמחלוקת, ובפרט בשעה הסמוכה ממש לכניסת השבת, זמן בין השמשות של ערב שבת.

מעין החכמה

אם כל חטאת, שנסכו עליהם הדאגות היום יומיות של ששת ימי החול שהיא דאגת הבל...

ופתאום מבלי משים, פורץ זרם של דמעות חמות מהולות בשמחת ההתפכחות, וגעש התלהבות אופף את המתפללים עד שהמזמור כולו מתפרץ כלבת אש קודש.

בית המדרש מתמלא חדוות קודש עילאית המעבירה את כולם אל תוך הויה אחרת שכולה בעולם אצילות המחשבה וטוהר הרעיון, החולין נעלם כליל וכל רסיס של מחשבה דרוך לקראת הבאות...

23. סיפר הגאון החסיד בעל לשון הזהב רבי מרדכי גרליץ שליט"א (צנתרות הזהב ח"א עמוד שכג) וז"ל: בימי חורפו, בעודו מסתופף במחיצת רבו הקדוש - המגיד הגדול ממעזריטש, נטל על עצמו רבי זושא מאנפולי את תפקיד הסקת תנור החורף, ברצותו לקיים בכך, מצות שימוש תלמידי חכמים בפועל.

ערב שבת אחת, בין הערביים, לאחר שגדש את התנור בגזירי עצים ביד רחבה ובנפש חפצה לכבוד שבת המלכה, הצית רבי זושא את האור בתנור ופנה לעסוק בהכנותיו העילאיות לקראת קבלת שבת. הוא נטל לידו ספר תהלים, התיישב

מנחה זו (הובאו דבריו בספר 'גדולת מרדכי' טברסקי עמוד מט), ואנו נביא חלק קטן מתיאורו:

אף שבתפילת מנחה ערב שבת עבר הוא תמיד בעצמו (רבי מרדכי מקוזמיר) לפני התיבה, בכל זאת כל אימת שהיה ניגש להתפלל הורגשה בבית המדרש מתיחות עצומה, המתפללים, מעריציו, היו דרוכים ומלאי התרגשות כאילו מצפים היו למאורע בלתי שכיח...

וכשהתחיל לומר 'הדו לה' פי טוב פי לעולם חסדו' עבר רטט של קדושה בכולם, ונתמלאו חרדת קודש. המילים שנאמרו בקול דממה דקה ובשלוה עילאית, והניגון הנעים, הרטיטו את הנימה הפנימית שבלב.

הציווי 'הדו לה', ההבטחה 'פי טוב', הנימוק 'פי לעולם חסדו', הניגון שנשתזר בהם, מחו בבת אחת מאוויים של חול ומחשבות נוגות של ימי השבוע, את ההתמרמרות הבלתי פוסקת שמקורה בתלאות החיים ופגיעיהם בששת ימי המעשה...

וכאילו ברגע של השמעת הפקודה 'הדו', והבטחת 'פי טוב', והוודאות 'פי לעולם חסדו', עמדו כל הנוכחים על שגינם בחיים, על העצבות הבלתי מוצדקת שהיא

מסילות אל הנפש

פרשת בשלח - הזהירות מהמחלוקת והמריבות...

הצלחת האדם במלחמה נגד יצרו הרע (בחינת הנחש הקדמוני) היא על ידי שיתפוס את ה'ראש' וההתחלה של כל דבר. וזה אפשרי רק לאדם העובד את בוראו בחיות ובשמחה.

ואילו ה'נחש' ינצח אם הוא יצליח לגרום לאדם להתנהל בעצלות, בכבודות ובעצבות.

ונקדים: הנה מצינו בספר בראשית שאחר שהחטיא הנחש את אדם וחוה, בין יתר הקללות שקילל הקב"ה את הנחש אמר לו: "הוא (האדם) ישופך ראש, ואתה (הנחש) תשופנו עקב" (בראשית ג, טו). ומבאר המהר"ח"ו שבפסוק זה נרמז סוד 'הכרעת' המלחמה בין האדם לנחש.

מעין החכמה

משתפכת במתק הקריאה, והוא אינו שרוי כלל כאן בעולם הזה.

זושא! אייכה?! - נשמעו צווחות האימים מכל עבר - הבית עולה בלהבות!

משראו כי אין קול ואין קשב, נחלצו בני הבית בעצמם לכבות את האש.

ויהי, כאשר ניגשו סמוך לתנור, והנה רבי זושא יושב בפינתו כמו לא היה דבר, ונפשו יוצאת בדברו את פרקי התהלים הקדושים. פניו להבים, עיניו שקועות בדפים המצהיבים ונשמתו מרקיעה לשחקים...

זושא! - זעקו פעם נוספת ואחרונה בסמוך לאזניו - הבית בוער באש!

ומה בכך? - נרתע רבי זושא לאחוריו בבעתה - והרי פסוק מפורש בתורה הוא: 'ותשקע האש'!...

בן רגע, שקעה האש במקומה, ורבי זושא המשיך באין מפריע באמירת מזמורי התהלים ובהכנותיו הנעלות לקבלת פני שבת המלכה...

לו בקרן זווית לא הרחק מן התנור המוסק, והחל לקרוא מזמורי תהלים באש קודש מתלקחת, ככל להט נשמתו היוקדת.

חלפה שעה, האש אשר בתנור ליחכה ברעבתנות את מלאי העצים העצום שמצאה לפניה, וחוס אדיר בקע והציף את כל הבית. עוד מעט, פרצה האש הענקית מפי התנור החוצה, אחזה בקירות הבית וברהיטים הסמוכים והחלה ללחך אף אותם.

באותה שעה, העפילה התלהבותו של רבי זושא בקריאת מזמורי התהלים הקדושים מעלה מעלה, עד כי לא הבחין ולא שעה לנעשה מסביבו בבית.

הוי, גיוואלד! - נשמעה לפתע זעקה מפי אחד מבני הבית - דליקה בבית! יקוד התנור עלה על גדותיו והצית את הכתלים!

זושא! - הפכה הזעקה למקהלה בת רבים - כבה חיש את התנור! הבית עולה בלהבות!

אך רבי זושא אינו שומע. כל מעייניו נתונים למזמורי התהלים, נפשו

השמשות - אתקצאי לכוליה יומא'. כלומר, כל דבר שנעשה מוקצה מלהשתמש בו בבין השמשות של ערב שבת - ממילא נשאר בגדר מוקצה למשך כל השבת, כיון שהראש וההתחלה של השבת היא בזמן בין השמשות, ואחר הראש וההתחלה של השבת נמשכת כל השבת.

ולכן מדת השלום שתהיה בביתו של האדם ביום השבת תלויה במדת השלום שיש בביתו בערב שבת, ובפרט בשעה הסמוכה ממש לכניסת השבת - זמן בין השמשות של ערב שבת - כיון שזמן זה הוא הראש וההתחלה של השבת, ואותה האוירה שתהיה בבית בזמן זה תמשיך להיות בו במשך כל שאר השבת.

אם בערב שבת משתדלים בני הזוג, לנהוג בשלום ואהבה זה עם זה, ומכניסים את השבת הקדושה בשמחה וברצון טוב - גם במשך כל שאר השבת מדת השלום תשכון בביתם ותהיה בבית אוירה נעימה במשך כל השבת...

אך אם חלילה בערב שבת תבער בבית אש הכעס והמחלוקת, ויכניסו את השבת בלב מר ופנים זועפות - ממילא גם בשאר השבת כך תראה האוירה, כי גם בליל שבת הם לא ידברו זה עם זה,

וזה עיקר ה'מלחמה' - מי יתפוס את ה'ראש' וההתחלה של הדבר.

ועל דרך משל, אם אדם זוכה להתגבר על יצרו כבר בראשית היום על ידי שהוא מתחיל את סדר יומו בהנחת תפילין ובתפילת שחרית במנין, אזי גם במשך שאר היום יהיה לו יותר קל במלחמתו נגד היצר, כי הוא כבר זכה לתפוס את הראש וההתחלה של היום.

וכן על ידי שיתפוס האדם את ראשית השבוע ואת ראשית החודש ויוסיף בהם הוספה חשובה בלימוד התורה ועבודת התפילה, הדבר יתן לו כח רב להתגבר על יצרו במשך כל השבוע וכל החודש, כיון שאחר הראש נמשך כל השאר, אך אם ח"ו היצר הרע יתפוס את הראש - והאדם יתנהל בעצלתיים ובשתיים בצהרים יזכור להתפלל שחרית, היצר הרע יערוך סעודת הודיה על ה'דג' השמן שתפס!

ולאחר שהקדמנו יסוד זה שאחר הראש הולך כל השאר, ועיקר מלחמת היצר היא על הראש וההתחלה של כל דבר, כעת נראה כיצד קשור הדבר גם לענין שבת קודש:

לענין דין מוקצה בשבת אומרים חז"ל (שבת מג.): 'מיגו דאתקצאי בבין

דוקא באותה שעה כדי שמפני הבושה ממנו לא יתקוטטו ביניהם. וכך עשה רבי מאיר במשך שלש שבתות רצופות עד שגירש את השטן מביתם והשכין ביניהם אהבה ואחוה ושלוש ורעות.

ולכן הזהירו חז"ל (שבת לד.) ואמרו: שכל דבר שאדם רוצה לצוות לאשתו או לילדיו היקרים בערב שבת - יאמר להם זאת בניחותא ובלשון רכה ועדינה, כיון שחז"ל ידעו שבכל ערב שבת השטן אורב בכל בית ומנסה להבעיר שם את אש הכעס והמחלוקת כדי לקלקל להם את כל השבת ולסלק מביתם את מדת השלום, ולכן הורונו שדוקא בזמן זה צריך זהירות יתירה שלא לכעוס ולא לעורר מחלוקות, אלא לדבר עם בני הבית בנחת ובסבלנות ולבקש את השלום... **ועדיין** צריכים להביא הקדמה נוספת...

ותהיה בשולחן שבת הרגשה עכורה, וכן במשך כל השבת, וממילא גם במשך כל השבוע, עד שכל ביתם יעלה בלהבות של אש המחלוקת ויחרב חלילה וחס. על כן עיקר הכל הוא להזהר ביותר לתפוס את הראש וההתחלה של השבת, ולנהוג בבית בערב שבת במדת השלום.

ומכיון שכל השלום בית של האדם תלוי בשלום בית שיש לו בזמן ערב שבת, לכן דוקא אז מתגבר השטן ביותר לסבב סיבות ולגלגל דברים שיגרמו לאדם לרגוז ולקצוף ולבוא לידי מחלוקת, כמו שמסופר בגמרא (גיטין נב.): על איזה זוג שבכל ערב שבת היה השטן בא לביתם ומתגרה בהם וגורם להם מריבות קשות ביותר, עד שביום מן הימים נקלע לשם רבי מאיר בעל הנס וכששמע על כך החליט לבקר בביתם

דודי שלח ידו מן החור

והוא הענין הנקרא בשם 'עליית העולמות'.

והיינו, כי בשבת שבים כל העולמות אל מקומם הראשון אשר היו מקדם בטרם הפגם, בטרם כל יציר נוצר, וכאשר כל העולמות הנשגבים הנעלמים - הצורות העליונות שאין לנו השגה בהם - עולים ומתעלים,

כתב הגאון רבי יצחק משה ארלינגר (מעלי שבתא עמוד עז) וז"ל: הנה בחמלת ה' על עמו גילה להם סוד עליון את סדר וסוד העולמות העליונים ועלייתם עוד למעלה למעלה לשאוב תוספת אור בזמנים קדושים.

רז זה נגלה על ידי מרן קודש הקדשים האריז"ל,

כל מי שיפקיעות הטעם' שלו עובדות יבחין בהבדל... זה לא דומה. בכלל. לשבת יש טעם של שבת.

וכך הובא בגמרא הקדושה (שבת קיט.):
שאל קיסר רומי את רבי יהושע בן חנניא, מפני מה תבשיל של שבת ריחו נודף? אמר לו: תבלין אחד יש לנו ושבת שמו, שאנו מטילין לתוכו וריחו נודף. אמר לו: תן לנו הימנו. אמר לו: כל המשמר את השבת מועיל לו ושאינו משמר את השבת אינו מועיל לו...

וכן מורגשת תוספת זו גם באויר העולם, תנשום אויר של שבת בעשר בבוקר ותנשום אויר של יום רגיל בעשר בבוקר, זה לא אותו אויר. תסתכל על השמים של יום שלישי ועל השמים של שבת - זה לא אותם שמים.²⁵ האויר של שבת מוליד רוגע, מוליד שלווה, מוליד קדושה בנפש.

אך בנוסף לתוספת הכללית הנעשית בכל העולמות, ישנה תוספת דפרטות...

גם מקורות נשמותינו החצובות מהם עולים יחדיו, עד כי מרגישים אנו בשעה זו פה בעולם השתוקקות עצומה לחזור אל מחצבתנו נקיים - זוכים כאשר היינו בטרם הפגם - בטרם ירדנו לזה העולם...

ועליית העולמות הזאת היא לא על ידי מעשינו אלא כך קורה מעצמו בכל שבת ושבת. וזה נקרא 'תוספת דכללות העולמות'.

ותוספת זו מורגשת בכל המציאות.

אומרים העולם 'תאכל חמין בשבת באחד עשרה בבוקר, ותאכל חמין ביום שלישי בבוקר - זה לא אותו טעם'. חמין ביום שלישי זה גזירה מן השמים שאי אפשר לעמוד בה. חמין בשבת - 'וקראת לשבת עונג'.²⁴

ומה השתנה? אולי בגלל שהחמין של שבת שווה הרבה שעות על הפלאטה? בוא נבדוק נכין חמין ביום שני ונניח אותו על הפלאטה עד יום שלישי...

מעין החכמה

ולכן הוריו חיפשו עבורו מלמד שיוכל להתמודד עם מהירות מחשבתו של ישראל הקטן... ולבסוף כשנמצא המלמד, החלו ללמוד את השי"ס ביחד...

וכאשר הגיעו לסוגיא במסכת שבת (סט:) העוסקת באדם ההולך במדבר ושכח באיזה יום בשבוע הוא נמצא, וממילא הוא לא

24. וכמו שכתב הרמ"א (אור"ח סימן רנו סעיף ח): מצוה להטמין לשבת כדי שיאכל חמין בשבת כי זה מכבוד ועונג שבת.

25. סיפר אבא מארי רבינו יורם מיכאל אברגיל זיע"א, וז"ל: עוד בימי ילדותו נודע הגה"ק רבי ישראל מרוזין בתפיסתו המהירה ובכשרונו העצום.

כאיש כגבורתו

והנה בענין ההכנות לשבת, נכתב רבות בספרי הקודש, ובפרט בספר הקדוש בן איש חי לרבינו יוסף חיים זי"ע"א (ש"ב, פרשת לך לך), שהרחיב רבות בענייני ההכנה לשבת קודש.

ואנחנו נבוא להרחיב מעט על ענין הנוגע ביום השבת עצמו -

מבואר בשער הכוונות לרבינו האר"י הקדוש שבכל שבת ושבת יש תוספת אורה והיא מאירה בעולם, אך כדי שאדם יוכל לחוש אותה הוא צריך להכין עצמו. זה מצב אישי, כל אחד בינו לבין הבורא.

וכל אדם כפי הכנתו יזכה להארת שבת.²⁶

מעין החכמה

הגה"ק רבי חיים יוסף דוד אזולאי עם רב ייב"י מתלמידי הבעל שם טוב, ביקש ממנו לשמוע סיפור על הבעל שם טוב.

ורב ייב"י סיפר: ערב שבת קודש, השמש נוטה לשקוע, והבעל שם טוב ששהה באותה עת בשדה נעמד לומר קבלת שבת... שירתו של הבעל שם טוב התפשטה על פני השדה, והכבשים שהיו באותה עת רועים, נעדו לפתע על שני רגליהם, כעמידת איש!

וזאת מחמת שהבעל שם טוב קידש את כל העולם, **והעלה בשעת מעשה את כל העולם למקורו הראשון**, אזי ממילא גם כל הברואים שהיו עומדים אז אצלו, הגם שאין בהם דעת מכל מקום כיון שמעט החיות המלוּבש בהם נתעלה למקורו הראשון ממילא הגביהו את עצמם...

כששמע זאת האזולאי זי"ע התעלף מרוב השראת הקדושה שנמשכה בעת ספרו סיפור זה!...

יודע אימתי שבת, והגמרא דנה כיצד ינהג לענין עשיית מלאכה ושאר פעולות האסורות בשבת שהרי כל יום יתכן שהוא שבת.

אמר ישראל למלמד שהוא לא מבין את הגמרא, והמלמד חזר שוב, והילד בכל זאת לא הבין, וכך היה כמה פעמים עד שהמלמד התעייף...

נטל המלמד פתק וכתב להוריו שיבדקו אם הכל בסדר עם הילד. וכשאביו של ישראל ראה את הפתק ביקש מהילד שיסביר לו את הגמרא והילד הסביר לו וכששאלו אביו והרי אתה מבין, ולמה אמרת שאתה לא מבין?

ענה הילד: את הגמרא אני מבין אבל את האיש הטועה אני לא מבין איך הוא לא יודע מתי שבת **וכי הוא לא רואה שבערב שבת הרקיע מתחלף?** (הובא בספר רשימת דברים ח"א עמוד רכג אות כג).

26. סיפר הגאון רבי יצחק משה ארלינגר (מעלי שבתא עמוד 19): כאשר נפגש

ושני. מסעודה שניה - ליום שלישי ורביעי, ומסעודה שלישית - ממשיכים שפע פרנסה לימי חמישי וששי.

ולכן, אדם שמזלזל באחת מסעודות אלו מזיק לעצמו. ישנם הרבה אנשים שבבוקר של יום שבת ממלים כרסם בעוגיות, ממילא סעודה שחרית נדחית לצהרים, וכשמגיע האדם לסעודה שלישית הוא מרגיש 'מפוצץ' ואין ביכולתו לקיים את הסעודה.

לכן אם נבדוק אחרי אנשים מסוג זה, נמצא בהרבה מקרים שבסוף השבוע הם מרגישים שיש להם 'חור בכיס' והמצב דחוק בפרנסה. לכן החכם - עיניו בראשו, להיות זהיר בכל סעודה לעשותה בזמנה הראוי, שלא יבטל ח"ו שום סעודה.

ובמאמר מוסגר: מכיון שבשבת קודש עולים העולמות, וחוזרים להארה הראשונה שהיתה קודם החטא, לכן בשבת מותר לאכול כמה שרוצים ללא שום הגבלה, כאדם הראשון בגן עדן קודם החטא...²⁸

תוספת הנשמה שמקבלים על ידי תפילות שבת קודש, ותוספת הנשמה שמקבלים על ידי סעודות שבת קודש.

וכך כתב בספר ה'בן איש חי' (שם פרשת ויצא אות ו) וז"ל: ודע כי שני מיני תוספת קדושת שבת נתוסף ביום השבת, והם האחד על ידי כוונת התפילות של שבת, והשני על ידי כוונת הסעודות.

מתוספת הנשמה שמקבלים בתפילות ממשיכים חכמה, בינה, דעת, קדושה, השגה, רוחניות - לכל השבוע.

מהתוספת של הסעודות ממשיכים שפע, פרנסה, מזון, כלכלה בריוח, גשמיות - לכל השבוע.

ואמר אבא מארי עט"ר רבינו יורם מיכאל אברג'ל זיע"א, שכל סעודה ממשיכה שפע לשני ימים בשבוע.²⁷ וכך הוא החשבון:

מסעודה ראשונה של ליל שבת - ממשיכים שפע ליום ראשון

מעין החכמה

אכילה). וכן כתב בסידור הרש"ש (בניהו חלק כוונות פרטיות דף לח ע"א) וזה לשונם: **ויאכל כל צרכו, ואף על פי שאוכל יותר מרצונו אינו הולך לחיצונים כמו בחול אלא הכל נבלע באברים...**

27. וכך מצאנו שכתב גם בספר 'נפש חיה' (ח"ב עמוד ז) לרבה של נתיבות - הגה"ק רבי רפאל כדיר צבאן זיע"א.

28. כן כתב בסידור האריז"ל (רבי שבת, כוונת סעודת ליל שבת ד"ה כוונת

מסילות אל הנפש

פרשת בשלח - לשמור על האיזון

השבוע, ההשגה שלו ושל האשה היקרה, של הילדים היקרים וכן הלאה...

ועל ידי התוספת מבחינת התפילות, נמשכת הרוחניות של כל ימי

לשמור על האיזון

השבת בששת ימי החול, ובכן יהיה מכלל 'והתקדשתם והייתם קדושים' - שצריך האדם להתקדש בימי החול מקדושת השבת. **ועל ידי אמירת 'ויהי נועם' אנחנו ממשיכים אותו נועם של תפילות השבת לכל תפילות השבוע...**

וממשיך הבן איש חי (שם אות כו): לעולם יסדר אדם שולחנו במוצאי שבת בלחם משנה, ואפילו שאינו יכול לאכול אלא רק כזית, ללוות השבת ביציאתו, וכבר כתבנו לעיל **כי להמשכת תוספת קדושת שבת לימי חול מבחינת הסעודות, עושין סעודה רביעית במוצאי שבת ומכוונים בה כדי להמשיך אור קדושת שבת לכל סעודות ימי החול...**

מכאן נלמד כמה השפעה אדירה ואלקית יש מכח שבת קודש. לכן אשרי מי שנזהר מאוד בתפילות השבת ובסעודות השבת, בכבוד, בעונג, בכוונה וביראת שמים טהורה, שעל ידי כך ממשיך שפע ברכה ברוחניות וגשמיות לו ולכל בני ביתו...

כשיוצאת השבת מסתלקים שתי התוספות שקיבלנו מבחינת התפילות והסעודות, ולכן תיקנו לנו שני עניינים חשובים במוצאי שבת שעל ידם ממשיכים את אותה קדושה והארה לכל ימי השבוע:

את ההארה מבחינת התפילות אנו מושכים על ידי אמירת 'ויהי נועם' שלאחר תפילת ערבית של מוצ"ש, ואת ההארה מבחינת הסעודות אנו ממשיכים על ידי סעודה רביעית. וכפי שכותב הבן איש חי (שם):

על פי הסוד ענין 'ויהי נועם' שאומרים בכל מוצאי שבת הוא ענין נפלא וגדול מאוד, כי הוא כדי להמשיך תוספת קדושת שבת לכל ימי השבוע הבאה עד שבת האחרת. ועל כן מזמור זה של 'ויהי נועם' צריך לאומרו כולו מעומד... והטעם הוא כי הכוונה עתה כדי לקבל אור החוזר מן הבינה, הנקרא נועם ה' מסוד תוספת שבת, ולכן צריך שיהיה מעומד. ועתה צריך האדם להכין עצמו לקבל אור תוספת

העולה מן האמור להלכה ולמעשה

של השבת, ואותה האוירה שתהיה בבית בזמן זה תמשיך להיות בו במשך כל שאר השבת.

ג. מצוות השבת רבות וחלק מהם זה מצות סעודות שבת ותפילות שבת. **מצוות שעל**

ידם מקבל האדם תוספת נשמה וקדושה לכל ימות השבוע. מתוספת הנשמה שמקבלים

בתפילות ממשיכים חכמה, בינה, דעת, קדושה, השגה, רוחניות - לכל השבוע.

מהתוספת של הסעודות ממשיכים שפע, פרנסה, מזון, כלכלה בריוח, גשמיות - לכל

השבוע. וכן כל סעודה ממשיכה שפע לשני ימים בשבוע. מסעודה ראשונה של ליל שבת

- ממשיכים שפע ליום ראשון ושני. מסעודה שניה - ליום שלישי ורביעי, ומסעודה

שלישית - ממשיכים שפע פרנסה לימי המישי וששי. לכן אסור לו אדם לזלזל בשום אחת

מהסעודות האלו מפני שבכך הוא מזיק לעצמו בכל ימות השבוע. ועל ידי התוספת מבחינת

התפילות, נמשכת הרוחניות של כל ימי השבוע, ההשגה שלו של האשה ושל הילדים.

ובמוצאי שבת מסתלקות שתי התוספות שקיבלנו, ולכן יש לנו שני עניינים

חשובים שעל ידם ממשיכים את אותה קדושה והארה לכל ימי השבוע: את ההארה שבאה

מהתפילות אנו ממשיכים על ידי אמירת 'יהי נועם' שלאחר תפילת ערבית של מוצ"ש, ואת

ההארה שבאה מהסעודות אנו ממשיכים על ידי סעודה רביעית. **ולכן חשוב לאדם להקפיד**

א. בפרשתנו אנו לומדים את סוד קדושת השבת. ה' יתברך באהבתו ובחמלתו נתן

לנו את השבת שהוא יום שביטה ומנוחה, יום שהקדושה בו היא גבוהה ונעלמת מאוד. **כי**

עצם יום השבת הוא גילוי אור אלקותו יתברך שמתגלה בגילוי עצום ונורא. ולכן כל יהודי

צריך **לבקש ולהתפלל** על כך שיזכה לראות בעיניו כיצד הקדושה של השבת מאירה בכל

פינה ופינה באויר העולם. ושיזכה שקדושת השבת תמלא את כל חדרי לבו ומדעי מוחו,

ושיזכה לשרות ולחסות באוירה המתוק והערב. **ב.** שבת קודש בה עולים כל העולמות

למעלה. דבר שמתחיל מערב שבת בקבלת שבת ונמשך עד צאת השבת וזה

גורם לתוספת נפש אצל האדם במשך כל יום השבת. **ודבר זה אפשרי רק בזכות מדת**

השלום. ומכיון שכן, הקליפות הטמאות מרגישות בכך ויודעות שדבר זה יגרום

לירידתם למטה, **לכן הם מנסים בכל כחם לעורר באותה שעה** ריב ומחלוקת וליצור

מהומות רבות בביתו של האדם.

ולכן אדם ירא שמים ידע להיזהר ולהישמר בכל ערב שבת לשמור על מדת השלום

בביתו **כי הוא זמן גילוי אורות שבת קודש בשמים ממעל!** וידע האדם **כי כל מדת השלום**

בית שלו תלויה במדת השלום שיש בביתו בערב שבת, ובפרט בשעה הסמוכה ממש

לכניסת השבת שזמן זה הוא הראש וההתחלה

ללא שום דילוג חלילה, וממילא יהיה כח בתפילה שלו לפעול פעולות עצומות בשמים. התפילה משולה לסולם שראשו מגיע השמימה ואם רוצים שהסולם יהיה שלם וחזק צריך שלא יחסרו ממנו שלבים שאם לא כן, הרי הסולם רעוע ואינו יציב כלל. כך התפילה **צריכה להיות שלימה וללא חיסורים כלל**. ובכך יש בכחה להעלות את האדם למדרגות נפלאות, ולפעול בשמים גדולות ונצורות. ואם האדם מתחיל להתפלל מאמצע התפילה או מדלג קטעים שונים בתפילה ועושה אותה חסרה, אזי היא חלשה ופגומה ואין בכחה למשוך ישועות ולתקן את כל התיקונים הנצרכים בעולמות. **ועל כן חיוב גדול על האדם להשתדל שתהיה תפילתו שלימה מתחילתה ועד סופה**, ולא יחסיר או ידלג שום קטע בתפילה.

ו. כאשר יוצא האדם מבית הכסא צריך לברך ברכת 'אשר יצר' וברכה זו **צריך לברכה בכוונה עצומה מאוד שכחה רב מאוד להושיע את האדם בכל מיני ענייני רפואה**. כי אבינו שבשמים הוא אל רופא רחמן ונאמן! בידינו נמצאות כל התרופות וכל החיזוקים. ומי שמתקרב אליו ומבקש את עזרתו, באמת ובלב שלם, ומתחזק במדת יכולתו בתפילה ובאמונה, **יזכה להיושע בישועת עולמים**. ומכיון שעל פי רוב אנשים לא מודעים למעלותיה, גם כחה נעלם מבני האדם ולכן אם אדם יקבל על עצמו לומר אותה בכוונה ובעמידה ויזכה לרפואה שלימה ולישועה אמן.

מאוד באכילת סעודה רביעית. ומכאן נלמד כמה השפעה אדירה יש בשבת קודש. **ואשרי מי שנוהר מאוד בתפילות השבת ובסעודות השבת**, בכבוד, בעונג, בכוונה וביראת שמים טהורה, שעל ידי כך ממשיך שפע ברכה ברוחניות וגשמיות לו ולכל בני ביתו.

ד. שירת הים! - **השירה הראשונה שהיתה בעולם** והיא השירה העליונה מכל השירות! ואין תיקון לשכינה משום שירה בעולם כמו שיש לה משירת הים. שהיא גרמה לקב"ה לשבת על כסא מלכותו ולכן אמירתה נתקנה בתפילת שחרית. ואשרי האיש ששם את זה אל רצון לבו, **ומקפיד על אמירתה בכל יום ויום ובכך מתקן את תיקוני השכינה הקדושה**. ועוד צריך לדעת כי בכח אמירת שירת הים בכוונה נמחלים לאדם כל עוונותיו.

כל אדם שאומר את שירת הים בכל יום ומכוין בה, **יזכה לאומרה לעתיד לבוא**, שהרי יש בה רמזים על העולם שעבר ועל העולם שיהיה לעתיד לבוא, ועל ימות המשיח, ועליה תלויים כל התשבחות האחרות שאומרים העליונים והתחתונים. וכל מי שזוכה לומר שירה זאת בעולם הזה, **יזכה לומר אותה בימות המשיח**, בשמחת השכינה הקדושה והקב"ה.

ה. ומכיון שמעלת אמירת שירת הים בכל בוקר גדולה היא נבין מכאן עד כמה חשוב להקפיד על כל סדר התפילה כפי שתיקנו לנו רבותינו ע"ה. **ולכן צריך כל אדם להשתדל בכל כחו ממש להגיע לתפילת שחרית בזמן ולא לאחר**, כדי שיזכה לומר את כל סדר התפילה

”ענין שליח הוא למעשה ק"ם מה התמורה מאשר”

מוקדש לברכה והצלחה
של ידידינו היקרים והאהובים
אוהבי התורה ולומדיה

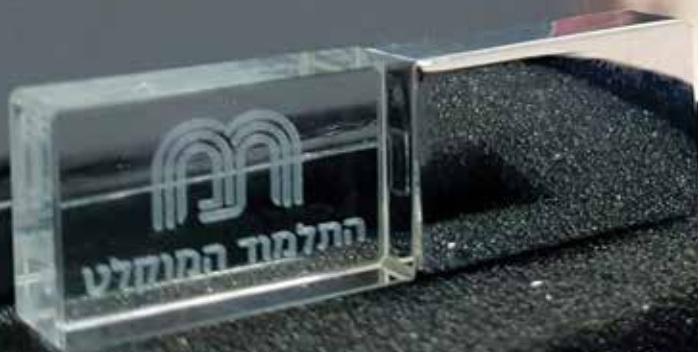
משפחת מרמלשטיין היקרים
ה"ה פריץ מנשה בן רבקה הי"ו
ומרת ציפורה צהובה בת ראשע תחי'
והילדים היקרים
הנה מוכל נהמה, היום הוד
ליאורה פריידא, יצחק יוסף ומאיה רחל.

זכות המצוה תגן בעדם ובעד כל אשר להם
ויצליחו בכל מעשי ידיהם וישפיע להם ה'
יתברך שפע טובה וברכה אושר ושמחה ונחת
יהודי חסידי מכל יוצאי חלציהם לאורך ימים
טובה ברכה ושמחה
אמן אמן.

המעוניינים להקדיש לברכה, לרפואה
ולהבדיל לעילוי נשמת יקיריהם: 08-3740200

מוקדש
לעילוי נשמת המנורה-הטהורה
מון אמו"ר הקדוש
רבינו יורם מיכאל אברג'ל זיע"א

בס"ד

לרגל תחילת מחזור 'הדף היומי':

לימוד כל הש"ס בהישג יד!

'התלמוד המוקלט'
מאת הרב שבתי סבתו

- כחצי שעה לדף גמרא -

מוחדד השקפה
מיוחד!

www.hameir-laarets.org.il
054-3964949 • 08-3740200

שיעורי השבוע

סני הדרג רבני ישראל אברג'ל שליט"א

זמני שבת קודש

פרשת בשלח
י"ב שבט התש"פ

רבינו תם	יציאת שבת	הדלקת נרות	עיר
18:31	17:55	17:03	באר שבע
18:27	17:52	17:00	חל אביב
18:28	17:52	17:00	חיפה
18:31	17:55	17:03	אילת
18:31	17:55	16:43	ירושלים
		17:03	ירושלים 20 דק'

כל יום | 4:30 'חובת התלמידים', 17:00 'עין יעקב'
בבית הכנסת 'המאיר לארץ' רחוב חיל שריון 39

נתיבות

שני (כל שבוע) | 20:00

בבית הכנסת 'היכל נפתלי' רחוב ברוריה 6

אשדוד

שידור חי

רביעי י"ז שבט 12/2 | 20:00

בבית הכנסת 'היכל יעקב' רחוב הרב ריינס 17 קריית משה

ירושלים

חמישי י"ח שבט 13/2 | 20:00

בבית המדרש 'חזון עובדיה' רחוב הרימון 165

בן זכאי

שישי (כל שבוע) | אחר שחרית

בבית הכנסת 'המאיר לארץ' רחוב חיל שריון 39
אחר השיעור תתקיים קבלת קהל (עד השעה 10:30)

נתיבות

מסילות אל הרב

סני קדשו של אמור' זעלא

כאשר ההורים מתקדשים זוכה העובר
שברחם לראות אלקות וכל חייו יהיו
בכחינת שירה לה'.

אותם עובדים שאמרו שירה על הים, הם
אלו שנחלו את הארץ לאחר ארבעים שנות
המדבר. מכיון שהם היו קדושים מרחם,
היו להם הכחות והכלים לעמוד בגבורה
בתלאות המדבר ונסינותיו ולרשת את
ארץ הקודש.

קדושת ההורים מעניקה לבניהם את
הכחות הרוחניים.

שיעורי השבת

בבית הכנסת 'המאיר לארץ'
חיל שריון 39, נתיבות

16:05 מנחה, קבלת שבת
שיחה וערבית

5:00 שחרית, קידוש
ושיעור חסידות 'אליבא דנפשא'

14:00 שיעור 'תומר דבורה'
15:15 מנחה

17:45 ערבית מוצש"ק

ברוכים הבאים בשם ה'

היה שותף

בהפצת תורה חובקת עולם

לתרומות: בנק מרכנתיל דיסקונט,
סניף 721 נתיבות, חשבון 23357.
בנק הדואר, סניף 1, חשבון 27016519.
וקן בכל עמדות 'נדרים פלוט'